

Aika 07.10.2025, klo 09:30

Paikka Neilikkatie 17, kokoustila Kuninkaala

Käsiteltävät asiat

- § 237 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 238 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 239 Aluevaltuuston 15.9.2025 päätösten täytäntöönpano**
- § 240 Valtuustoaloite koskien Tikkurilan Koisotie 16 ja muidenkin Vantaan "huumeasuntoloiden" aiheuttamien ja niihin liittyvien ongelmien haltuun ottamista**
- § 241 Valtuustoaloite koskien vanhusasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle**
- § 242 Valtuustoaloite koskien vammaisasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Kerava hyvinvointialueelle**
- § 243 Valtuustoaloite koskien sosionomi-nimikkeen käyttöönottoa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella**
- § 244 Valtuustoaloite koskien opioidikorvaushoitoyksiköiden siirtoa pois kaupunkikeskustoista**
- § 245 Valtuustoaloite koskien lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakasraadin perustamista**
- § 246 Valtuustoaloite koskien siirtymistä hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa**
- § 247 Valtuustoaloite koskien työttömien terveystarkastusten lisäämistä sekä työttömien työkyvyn ja terveyden vaalimista**
- § 248 Valtuustoaloite koskien kevytterveyspalveluratkaisua Hakunilan keskusta-alueelle**
- § 249 Valtuustoaloite koskien sosiaalisten ja ekologisten vastuullisuusvaatimusten sisällyttämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kilpailutusasiakirjoihin**
- § 250 Valtuustoaloite koskien sitä ettei Vantaa-Keravan hyvinvointialue hanki tuotteita tai palveluita, joita tuotetaan Israelin laittomissa siirtokunnissa**
- § 251 Valtuustoaloite koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista**
- § 252 Oikaisuvaatimus hyvinvointialuejohtajan päätöksestä 7.7.2025 § 48 koskien aluevaalien 2025 kustannusten korvaamista Vantaan ja Keravan kaupungeille**
- § 253 Vuoden 2024 järjestöavustusten käyttöselvitysten hyväksyminen tai hylkääminen sekä mahdollinen takaisinperintä**
- § 254 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuosikatsaus 2/2025 aikaväliltä 1.1.-31.8.2025**

-
- § 255 **Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden 2026–2029 muutosesitys sekä investointisuunnitelman päivitys 2026–2029**
- § 256 **Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen hinnaston päivittäminen 1.11.2025 alkaen**
- § 257 **Palveluasumisen palvelusetelin lakkauttaminen vanhusten palveluissa 1.11.2025 lukien**
- § 258 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien selviämishoitoyksikön perustamisen kiirehtimistä**
- § 259 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien neurokirjon toimenpideohjelman laatimista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle**
- § 260 **Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien neuvoloiden lukutaitotyön yhtenäistämistä hyvinvointialueella**
- § 261 **Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset**
- § 262 **Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat**
- § 263 **Tiedoksi merkittävät**

Osallistujat

Sirkka-Liisa Kähärä, puheenjohtaja
Marja Ahava, 1. varapuheenjohtaja
Eva Tawasoli, 2. varapuheenjohtaja
Riikka Rajahalme, sihteeri
Gashaw Kaisa Bibani
Antero Eerola
Reija Friman
Lauri Kaira
Nina Korventaival
Paula Lehmuskallio
Salla Lindblad-Palo
Jüri Linros
Anitta Orpana
Muktar Osman
Jari Sainio
Juha Suoniemi
Riitta Särkelä
Tuomas Vanhanen
Tanja Aidanjuuri
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Soili-Sisko Eskola, Viestinnän edustaja
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Patrik Karlsson
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vanhuspalvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Jenna Laurikkala, Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö
Jouko Lindtman
Nina Linja, Järjestämisen tuen johtaja
Kati Liukko, Terveystuon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja
Timo Pitkänen, Tietohallintojohtaja
Maarit Raja-Aho
Anne Sivula, Henkilöstöjohtaja
Leena-Mari Tanskanen, Viestintäjohtaja

§ 237**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 140 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 144 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa;
3. aluehallituksen kokouksessa toimialajohtajilla sekä konsernipalvelujen toimialan palvelualuejohtajilla, viestinnän edustajalla sekä juristilla/laki- ja päätöspalveluiden päälliköllä;
4. aluehallituksen kokouksessa nuorisovaltuuston edustajalla. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla kyseisen toimielimen jäsen. Toimielinten kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii hyvinvointialuejohtajan määräämä henkilö. Pöytäkirjanpitäjällä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Hallintosäännön 151 §:n mukaan aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja.

Ehdotus

Aluehallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 238**Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta****Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Esityslista sisältää ehdotuksen kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta. Tarkoituksena on, että aluehallitus valitsee kokouksessaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä laaditun esityslistan mukaisen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa seuraavasti: Nina Korventaival ja Paula Lehmuskallio;
3. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) tiistaista 14.7.2025 klo 12.00 lähtien.

§ 239**Aluevaltuuston 15.9.2025 päätösten täytäntöönpano**

VAKEDno-2025-802

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Hyvinvointialuelain 43 §:n mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Edelleen hyvinvointialuelain 101 §:n mukaan, jos aluehallitus katsoo, että aluevaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluevaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, aluehallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava aluevaltuustoon uudelleen käsiteltäväksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää panna aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 tehdyt päätökset § 65-76, mikäli ne aiheuttavat täytäntöönpanotoimenpiteitä, laillisessa järjestyksessä syntyneinä ja muutoinkin lainmukaisina täytäntöön.

§ 240

Valtuustoaloite koskien Tikkurilan Koisotie 16 ja muidenkin Vantaan "huumeasuntoloiden" aiheuttamien ja niihin liittyvien ongelmien haltuun ottamista

VAKEDno-2025-4425

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Juha Järän valtuustoaloite "Tikkurilan Koisotie 16 ja muidenkin Vantaan "huumeasuntoloiden" aiheuttamat ja niihin liittyvät ongelmat haltuun". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Järän lisäksi yhteensä 7 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Taustasta: Esimerkiksi Koisotien alkoholistien ja asunnottomien asuntoloiden aiheuttamat ongelmat olivat marginaalisia, kunnes tuli ns. "huumeasuntola". Sen jälkeen – siis jo ennen "peukku"-huumeen yleistymistä - on lukemattomista ongelmista ja häiriöistä sekä ennen muuta rikollisuudesta kärsineet Suur-Tikkurilan alueet (Viertola, Simonkylä, Hiekkaharju, Ruskeasanta, Jokiniemi ja Tikkurilan keskusta). Sama ilmiö toki on ns. korvaushoitopaikkojen suhteen. Perinteisten medioiden lisäksi sosiaalisessa mediassa on jatkuvasti ilmiöön liittyviä päivityksiä. Poliisilla on ikäviä asiaan liittyviä rikostilastoja, niiden kasvusta.

Tilanne on kestävä. Agressiivista käytöstä ja väkivallan uhkaa esiintyy, ja jopa suoranaista väkivaltaa lisääntyvästi käyttäjien toimesta. On asunto- ja automurtoja, joita ei ennen ollut ja asuntojen pihoilta varastellaan tavaraa. Myös kaupoista varastellaan, joka sitoo enenevästi henkilökunnan työaikaan tähän ilmiöön ja aiheuttaa kuluja. Korvaushoitopaikat ja asuntolat kohtaa. Lisäksi huumeita ja "korvaushoito-aineita" kaupustellaan avoimesti ja niitä myös käytetään avoimesti – jopa läheisten päiväkotien ja leikkipaikkojen ja koulujen pihoilla! Asukkaiden pitää enenevästi hankkia hälytysjärjestelmiä ja yritysten vartiointipalveluja. Jopa aitoja on monissa asuntoyhtiöissä jouduttu rakentamaan. Kaikki edellä mainittu on omiaan vaikuttamaan viihtyisyyteen epäsuotuisasti ja jopa halukkuuteen edelleen asua ja yrittää näillä alueilla, ja jopa koko Vantaalla. Mainehaitoilla taasen on vaikutusta asuntojen arvoon.

Ratkaisuehdotukset: Me allekirjoittaneet eri puolueiden edustajat vaadimme voimakkaampaa puuttumista asiaan, sillä nykykeinot eivät tepsy/riitä. Sen sijaan "yliymmärtäväinen" asenne joissakin päättäjissä osaltaan pahentaa osaltaan ongelmien hoitamista, sillä "markkinat" ja "jakeluketjut" kohtaavat toisensa helpommin, kun torjutaan innolla ns. "nimby-ajattelua, vaikka todellisuudessa on kyse haittojen pienentämisestä sijainteja tarkastamalla. Yhtenä vaihtoehtona esitämme näiden asuntoloiden ja korvaushoitopaikkojen lakkauttamista näin lähellä Vantaan vilkkaimpia asuinalueita, ja siirtämistä sopivampaan ja vähemmän haittoja aiheuttavaan paikkaan. Myös muita tehokkaita keinoja tulee moniviranomaisyhteistyöllä kehittää. Pääasia että homma saadaan aidosti kuntoon. Tämän saman aloitteen teen niin Vantaan kaupunginvaltuustossa, kuin myös Vantaa-Kerava hyvinvointialueen valtuustossa, koska molemmat kuuluvat oleellisesti asian sidosryhmiin ja viranomaisyhteistyön varmistamiseksi."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan sekä aikuissosiaalityön palvelualuejohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 241

Valtuustoaloite koskien vanhusasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle

VAKEDno-2025-4426

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Vanhusasiavastaavan viran perustaminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Nykyrin lisäksi 8 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me, aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuutetut, esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle (VAKE) perustaa vanhusasiavastaavan viran.

Esitämme, että hyvinvointialueen vanhusasiavastaavan tehtävänä, yhdessä muiden toimijoiden kanssa, olisi:

1. *turvata 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten ja keravalaisten asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien, palveluiden ja yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen,*
2. *edistää 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten ja keravalaisten asiakkaiden ja potilaiden sekä heidän läheistensä etua,*
3. *tukea ja auttaa niitä vantaalaisia ja keravalaisia ikäihmisiä, joilla on haasteita sosiaali- ja terveyspalveluiden saamisessa, taikka, jotka ovat tyytymättömiä hyvinvointialueelta saamaansa palveluun tai kohteluun,*
4. *valvoa ja edistää 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten ja keravalaisten palveluiden ja hoidon saatavuutta sekä laatua, muun muassa raporttoimalla alueen vanhuspalveluiden ja -hoidon haasteista viranomaisille sekä hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vanhusneuvostolle,*
5. *ottaa vastaan ja välittää eteenpäin palautetta hyvinvointialueen toiminnasta vantaalaisilta ja keravalaisilta ikäihmisiltä ja heidän läheisiltään hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vanhusneuvostolle,*
6. *sovitella ja järjestää neuvotteluja erilaisissa hyvinvointialueen ikäihmisiä koskevissa ongelmatilanteissa ratkaisun löytämiseksi,*
7. *laatia säännöllisin väliajoin raportti hyvinvointialueen virkamiehille ja päättäjille siitä, miten hyvin vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja perusoikeudet toteutuvat,*
8. *tehdä vanhuspalveluita koskevia kehittämis ehdotuksia hyvinvointialueen vanhusneuvostolle, virkamiehille ja päättäjille, sekä*
9. *tehdä tiivistä yhteistyötä vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten järjestöjen sekä päättäjien, virkamiesten ja vanhusneuvostojen kanssa, esimerkiksi käymällä alueen ikäihmisten yhdistysten tilaisuuksissa kertomassa ikäihmisten oikeuksista ja palveluista.*

Ikäihmisten asiat koskettavat isoa osaa Vantaan ja Keravan asukkaista. Arvioidaan, että Vantaalla ja Keravalla asuu lähes 49 000 ihmistä, jotka ovat täyttäneet 65 vuotta (tilanne 30.6.2025). Siten ikäihmisten osuus Vantaan ja Keravan väestöstä on arviolta 16.7 prosenttia.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tarvitsee vanhusasiavastaavan valvomaan sekä edistämään vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten sekä heidän läheistensä etua ja

oikeuksien toteutumista. Vantaalla ja Keravalla asukkaiden vaikeudet selviytyä arjessa tulevat kasvavamaan, sillä ikäihmisten määrä kasvaa alueella koko ajan.

Vanhuspalvelulain mukaan ikäihmisiä on kuultava heitä koskevissa asioissaan. Tätä varten kuntiin ja hyvinvointialueille on perustettu vanhusneuvostoja. Vaikka hyvinvointialueiden vanhusneuvostot voivat vaikuttaa hyvinvointialueiden hankkeisiin ja toimenpiteisiin niiden suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa (mm. lausuntoja antamalla), niillä ei ole mahdollisuuksia puuttua yksittäisten ikäihmisten palveluissa ilmeneviin haasteisiin.

Hyvinvointialueen vanhusasiavastaavalla tulee olla läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouksissa. Tarvittaessa hyvinvointialueen vanhusneuvoston pitää voida antaa hyvinvointialueen vanhusasiavastaavalle selvitettäväksi yksittäisiä ikäihmisiä koskevia asioita. Hyvinvointialueen vanhusasiavastaavan palveluiden tulee olla maksuttomia, aivan kuten sosiaali- ja potilasasiavastaavan palvelutkin ovat.

Erityistä huolta kannamme yksin omassa kodissaan asuvista huonokuntoisista ikäihmisistä. Iso osa ikäihmisistä haluaa asua omassa kodissaan, mutta se vaatii yhteiskunnan tukitoimia. Usein myös muulla kuin omassa kodissaan, esimerkiksi palvelutaloissa, asuvat ikäihmiset tarvitsevat yhteiskunnan tukitoimia.

Vanhusasiavastaavan palkkaaminen olisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kannattavaa, sillä se edistäisi vantaalaisten ja keravalaisten 65 vuotta täyttäneiden asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumista sekä ohjautumista oikeisiin palveluihin. Se myös muun muassa vähentäisi ns. häiriökysyntää, keventäisi virkamiesten, erityisesti sosiaali- ja potilasasiamiesten, työtaakkaa, sekä helpottaisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteistyötä vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten järjestöjen kanssa. Tämän kaiken lisäksi vanhusasiavastaavan palkkaaminen edistäisi Vantaalla ja Keravalla asukasdemokratiaa sekä ikäihmisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia omiin sosiaali- ja terveystaloihinsa sekä hyvinvointialueen toimintaan laajemminkin."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhuspalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 242**Valtuustoaloite koskien vammaisasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Kerava hyvinvointialueelle**

VAKEDno-2025-4427

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Vammaisasiavastaavan viran perustaminen Vantaan ja Kerava hyvinvointialueelle ". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Nykyrin lisäksi 9 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me, aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuutetut, esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue perustaa vammaisasiavastaavan viran.

Hyvinvointialueen vammaisasiavastaavan tehtävänä, yhteistyössä muiden valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, olisi:

- 1. turvata vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien, palveluiden ja yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen,*
- 2. toimia niiden vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden apuna, jotka eivät saa riittävästi apua ja tukea hyvinvointialueelta, taikka jotka ovat tyytymättömiä hyvinvointialueelta saamaansa palveluun tai kohteluun,*
- 3. valvoa ja kehittää vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden palveluiden saatavuutta ja laatua, mm. raporttoimalla vammaispalveluiden haasteista viranomaisille sekä hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vammaisneuvostolle,*
- 4. ottaa vastaan ja välittää eteenpäin palautetta hyvinvointialueen toiminnasta vantaalaisilta ja keravalaisilta vammaisilta ihmisiltä ja heidän läheisiltään hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vammaisneuvostolle;*
- 5. sovittaa ja järjestää neuvotteluja erilaisissa hyvinvointialueen vammaispalveluita koskeissa ongelmatilanteissa ratkaisun löytämiseksi,*
- 6. laatia säännöllisin väliajoin raportti siitä, miten hyvin vammaisten asiakkaiden ja potilaiden yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja perusoikeudet toteutuvat hyvinvointialueella,*
- 7. tehdä kehittämis ehdotuksia vammaispalveluita koskien hyvinvointialueen vammaisneuvostolle, virkamiehille ja päättäjille,*
- 8. toimia tiiviissä yhteistyössä vantaalaisten ja keravalaisten päättäjien, virkamiesten, vammaisneuvostojen sekä vammais- ja potilasjärjestöjen kanssa, esimerkiksi käymällä alueen vammais- ja potilasyhdistysten tilaisuuksissa kertomassa vammaisten ihmisten oikeuksista ja palveluista, sekä*
- 9. valvoa ja edistää vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden etua ja oikeuksien toteutumista hyvinvointialueen toimialarakenteen uudistamistyössä.*

YK:n vammaissopimuksen sekä vammaispalvelu- ja yhdenvertaisuuslakien mukaan vammaisia ihmisiä on kuultava heitä koskevista asioistaan. Tätä varten kuntiin ja hyvinvointialueille on perustettu vammaisneuvostoja. Vaikka hyvinvointialueiden vammaisneuvostot pystyvät vaikuttamaan hyvinvointialueiden hankkeisiin ja

toimenpiteisiin niiden suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa (mm. antamalla lausuntoja), niillä ei ole mahdollisuuksia puuttua yksittäisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden palveluissa ilmeneviin haasteisiin.

Hyvinvointialueen vammaisasiavastaavalla on oltava läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksissa. Tarvittaessa alueen vammaisneuvoston pitää voida antaa alueen vammaisasiavastaavalle selvitettäväksi yksittäisiä alueen vammaisia asiakkaita ja potilaita koskevia asioita.

Erityisesti nyt, kun Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aikoo uudistaa toimialarakennettaan vammaispalveluiden osalta, tarvitsee se vammaisasiavastaavan, joka valvoo ja edistää vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden etua ja oikeuksien toteutumista hyvinvointialueella. Kukaan vantaalainen ja keravalainen vammainen ihminen ei saa jäädä toimialarakenteen uudistuksen takia vaille tarvitsemiaan hyvinvointialueen palveluita ja tukia. Uudistus ei se saa myöskään heikentää vammaispalveluiden saatavuutta ja laatua Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella.

Vammaisten ihmisten asiat koskettavat isoa joukkoa ihmisiä. Vantaalla ja Keravalla asuu tällä hetkellä ainakin 29 000 eri tavoin vammaista ihmistä. Hyvinvointialueen vammaisasiavastaavan palveluiden tulee olla maksuttomia, aivan kuten sosiaali- ja potilasasiavastaavien palvelutkin ovat.

Vammaisasiavastaavan palkkaaminen olisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kannattavaa, sillä se edistäisi vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumista sekä ohjautumista oikeisiin palveluihin. Se myös vähentäisi ns. häiriökysyntää vammaispalveluissa, keventäisi hyvinvointialueen virkamiesten, erityisesti sosiaali- ja potilasasiavastaavien, työtaakkaa, sekä helpottaisi hyvinvointialueen yhteistyötä vantaalaisten ja keravalaisten vammais- ja potilasjärjestöjen kanssa. Tämän lisäksi vammaisasiavastaavan palkkaaminen hyvinvointialueelle edistäisi Vantaalla ja Keravalla asukasdemokratiaa sekä vammaisten ihmisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia omiin palveluihinsa ja hyvinvointialueen toimintaan laajemminkin."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhuspalvelujen toimialajohtajan sekä vammaispalvelujen palvelualuejohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 243**Valtuustoaloite koskien sosionomi-nimikkeen käyttöönottoa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella**

VAKEDno-2025-4428

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Sosionomi-nimike käyttöön Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Nykyrin lisäksi 27 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että hyvinvointialueemme ottaa käyttöön sosionomin tehtävänimikkeen 1.1.2026 alkaen. Usealla hyvinvointialueilla (mm. Etelä-Savo, Pohjanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa) on jo käytössä sosionomin tehtävänimike sosiaalipalveluissa ja laajemminkin hyvinvointialueiden palveluissa. Lisäksi monet kunnat ja kaupungit ovat varhaiskasvatuslain muututtua ottaneet käyttöön varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänimikkeen.

Sosiaalipalveluiden ja sosiaalihuollon tehtävänimikkeiden yhtenäistämisellä on monia hyötyjä. Yhtenäisen sosionomin tehtävänimikkeen käyttöönottaminen parantaa hyvinvointialueemme asiakasturvallisuutta sekä helpottaa ja edistää rekrytointia. Se myös vähentää tehtävänimikkeiden lukumäärää (mm. ohjaaja, sosiaaliohjaaja), selkeyttää työnjakoa sekä vahvistaa sosionomien ammatillista identiteettiä ja työn tunnettuutta.

Sosionomit ovat laillistettuja sosiaalihuollon ammattihenkilöitä (817/2015), mutta sosionomin tehtävänimikettä ei käytetä samalla tapaa kuin sosiaalityöntekijän, geronomin tai kuntoutuksen ohjaajan tehtävänimikkeitä.

On kuitenkin muistettava, ettei sosionomin tehtävänimikettä tule ottaa käyttöön niissä viroissa ja toimissa, joissa vaaditaan sosiaalityöntekijän pätevyys. Sosiaalityöntekijää ei voida korvata sosionomilla työssä, joka vaatii sosiaalityöntekijän pätevyyden.

Sosionomien tehtävänimikkeen käyttöön ottaminen on hyvinvointialueellemme yksinkertainen ja kustannusneutraali tapa parantaa asiakasturvallisuutta, rekrytointia ja työnjakoa. Vastaavanlainen valtuustoaloite on tehty Varsinais-Suomen, Keski-Suomen sekä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella sekä Helsingin kaupungissa."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 244

Valtuustoaloite koskien opioidikorvaushoitoyksiköiden siirtoa pois kaupunkikeskustoista

VAKEDno-2025-4430

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen valtuustoaloite "Opioidikorvaushoitoyksiköiden siirto pois kaupunkikeskustoista". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Walliuksen ja Hartikaisen lisäksi 7 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Myyrmäen Liesikujalla toimii Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opioidikorvaushoitoyksikkö. Kyseinen, päihdekuntoutujille palvelujaan tarjoava yksikkö on aiheuttanut alueella erinäisiä ongelmia jo vuosien ajan.

Liesikuja sijaitsee keskeisellä paikalla, mikä on hoidon saavutettavuuden vuoksi erittäin tärkeä seikka. Sijainnin hyöty-haittasuhde on kuitenkin erittäin ristiriitainen, sillä klinikan läheisyydessä toimii kaksi koulua, minkä lisäksi se aiheuttaa merkittävää haittaa alueen asukkaille ja vaikuttaa yleiseen viihtyvyyteen, turvallisuudentunteeseen ja asuinalueen arvoon.

Opioidikorvaushoidolla tarkoitetaan opioidiriippuvaisille suunnattua lääkkeellistä hoitoa. Hoidon toteutuksessa käytetään kahta eri valmistetta: buprenorfiinia sekä metadonia. Buprenorfiinihoidon edellytyksenä on, että asiakas sitoutuu hoidon aikana päihteettömyyteen, mutta metadonihoidon aikana huumeiden ja alkoholin oheiskäyttöä ei ole kielletty.

Viime aikoina on uutisoitu alfa-PVP-huumeesta eli puhekielellä peukusta. Kyseinen keskushermostoon stimuloivasti vaikuttava huumausaine aiheuttaa vakavia riskejä sekä käyttäjille että sivullisille. Peukun käyttäjät ovat usein aggressiivisia ja arvaamattomia, mikä aiheuttaa vaaratilanteita, vaikuttaa yleiseen turvallisuuteen ja työllistää terveydenhuoltoa ja poliisia.

Koska oheiskäyttöä metadonihoidon aikana ei ole kielletty, käyttävät sitä suurella todennäköisyydellä myös korvaushoitoklinikan asiakkaat. Tämä arvio perustuu siihen, että klinikan lähialueet ovat arviolta kuluneen vuoden aikana muuttuneet entistäkin levottomammiksi.

Myyrmäen asema, kauppakeskus Myyrmanni sekä Paalutori täyttyvät päihtyneistä henkilöistä jo aikaisin aamulla, sillä korvaushoitolääkkeiden jakeluaika porrastetaan aikaisesta aamusta aamupäivään. Tämäkin toteennäyttää sen, että huumeiden käyttäjät eivät kokoonnu näille alueille sattumalta, vaan saapuvat paikalle lääkkeiden jakoon. Mikäli avoin huumeiden käyttö ja huumekauppa sallitaan, on riskinä myös se, että huumeiden saatavuus lasten ja nuorten keskuudessa paranee. Sen sijaan, että tällainen mahdollistetaan, tulee alueella tarjota nuorisolle ennaltaehkäiseviä palveluita.

Me, tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että Myyrmäen opioidikorvaushoitoklinikka sekä muut vastaavat yksiköt siirretään kaupunkikeskustoista alueille, joissa ne aiheuttavat nykyistä vähemmän järjestyshäiriöitä. Pidämme toimivia päihdepalveluita erittäin tärkeänä osana hyvinvointialueen palvelutarjontaa, joten siirron tulee tapahtua siten, että palvelun saavutettavuus ei heikkene esimerkiksi heikkojen kulkuyhteyksien vuoksi."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 245**Valtuustoaloite koskien lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakasraadin perustamista**

VAKEDno-2025-4431

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Jonna Weckströmin valtuustoaloite "Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakasraadin perustaminen". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Weckströmin lisäksi 27 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Suorat käyttäjäkokemukset auttavat kehittämään palveluita vastaamaan arjen todellista tarvetta. Erityisesti lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheidenpalveluissa sekä oppilashuollossa on tärkeää kuulla itse asiakkaita. Laki hyvinvointialueista (§ 29) edellyttää, että alue edistää asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa. Lasten oikeuksien sopimus puolestaan velvoittaa kuulemaan lapsia heitä koskevissa asioissa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii ikääntyneiden, vammaisten, aikuissosiaalityön ja ruotsinkielisten asiakasraadit. Lapsille, nuorille ja perheille ei ole omaa asiakasraatia. Poikkeuksena toimii lastensuojelun nuorten kokemusasiantuntijaryhmä (Meliora), joka ei kata kuitenkaan muilta palveluiden osalta käyttäjäkokemuksia.

Palautekanavat kuten asiakasraadit voivat nostaa esiin palveluiden puutteita jo varhaisessa vaiheessa, jolloin niihin voidaan reagoida nopeammin ja vaikuttavammin.

Raadin tehtävänä on tuoda esiin lasten, nuorten ja perheiden kokemuksia ja näkemyksiä palveluista sekä osallistua niiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. Asiakasraati mahdollistaisi moninaisten perheiden, kieli- ja kulttuuritaustojen ja erityistä tukea tarvitsevien äänen kuulumisen tämän kohderyhmän kautta. Raatitoiminnan avulla vahvistetaan palveluiden asiakaslähtöisyyttä ja vaikuttavuutta sekä vastaamaan oikeaan tarpeeseen oikea-aikaisesti.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle perustetaan lasten, nuorten ja perheiden asiakasraati osaksi hyvinvointialueen asiakasosallisuuden rakenteita. Hyvinvointialue valmistelee toimintamallin yhdessä alueen lasten, nuorten, huoltajien, vanhempien, asiantuntijoiden ja järjestöjen kanssa. Hyödyntää olemassa olevia raatimalleja ja raatilaisten kokemuksia. Huolehtii saavutettavuudesta ja yhdenvertaisuudesta, ml. mahdollisuus osallistua eri tavoin (esim. verkossa, pienryhmissä, kouluissa jne.)."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan sekä konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 246

Valtuustoaloite koskien siirtymistä hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa

VAKEDno-2025-4432

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Juha Suoniemen ja Antero Eerolan valtuustoaloite "Siirtyminen hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Suoniemen ja Eerolan lisäksi 18 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Sijaishuollon järjestäminen kuuluu hyvinvointialueen keskeisiin lakisääteisiin tehtäviin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella merkittävä osa sijaishuollosta on ulkoistettu yksityisille toimijoille, jotka tuottavat palveluita liiketoimintälähtöisesti. Tämä on johtanut huomattaviin kustannusten kasvuun. Samalla se sisältää riskin vakaviin ongelmiin lasten oikeusturvan, valvonnan ja palvelun laadun toteutumisen kannalta.

Lastensuojelun sijaishuolto maksaa hyvinvointialueelle nyt 76 miljoonaa euroa vuodessa. Eniten palveluita ostetaan (noin 4,6 miljoonalla) ylikansalliseen Mehiläinen-konserniin kuuluvalta Familiar Oy:ltä. Mehiläisen pääomistaja on pitkään ollut Jersey'n saarilla sijaitseva CVC Capital Partners. Englannin kanaalissa sijaitsevaa Jerseytä pidetään yhtenä maailman suosituimmista veroparatiiseista. Nyt CVC:n ohella suuromistajaksi nousee amerikkalainen pääomasijoittaja Hellman & Friedman.

Esimerkiksi kolmannella sijalla hankinnoissa on nuorisopsykiatrinen asumiskoti Puro Oy (1,8 miljoonaa), joka puolestaan kuuluu ruotsalaiseen, pääosin sijoitusrahastojen omistamaan pörssiyhtiö Humanaan.

Yksityisen sijaishuoltobisneksen rakenteet luovat vääristyneitä kannustimia. Kun lapsen sijoituspaikka on palveluntuottajalle liiketoimintaa, sille ei välttämättä ole taloudellista intressiä edistää nopeaa perheeseen palauttamista tai sijoituksen päättämistä. Käytännössä monet laitoksista itse määrittävät, onko sijoituksen jatkamiselle heidän mielestään perusteita – vaikka heidän tulonsa riippuvat siitä, että lapsi pysyy yksikössä. Tämä on vakava rakenteellinen eturistiriita.

Yksityisten laitosten valvonta voi myös olla vaikeaa. Valvonta on hajanaista ja tapahtuu usein jälkikäteen. Tällöin riskinä on, että epäkohtiin päästään puuttumaan liian myöhään. Lapsen turvallisuus ei voi olla riippuvainen siitä, kuinka tehokkaasti yksittäinen alue pystyy valvomaan kymmenien eri palveluntarjoajien toimintaa. Samalla palveluiden hinta on noussut selvästi ilman, että hoidon taso tai vaikuttavuus olisi parantunut. Tämä on kestänyt niin eettisesti kuin taloudellisestikin.

Siksi me allekirjoittaneet aluevaltuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

- 1. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy toimenpiteisiin sijaishuollon siirtämiseksi pääsääntöisesti omaan tuotantoon,*
- 2. hyvinvointialue laatii suunnitelman siirtymäajasta, jonka kuluessa ostopalveluiden osuus ajetaan hallitusti alas ja korvataan omalla, julkisella sijaishuollolla,*

3. *hyvinvointialue selvittää mahdollisuudet perustaa omia sijaishuollon yksiköitä ja kouluttaa henkilöstöä näiden tehtävien hoitamiseen, minkä lisäksi*
4. *hyvinvointialue varautuu muutokseen taloudellisesti ja henkilöstöllisesti siten, että lasten oikeus laadukkaaseen, turvalliseen ja pysyvään hoivaan toteutuu koko prosessin ajan.*

Tavoitteena on vahvistaa palveluita inhimillisesti, laadullisesti ja taloudellisesti. Tehtävämme on varmistaa, että sijaishuollossa olevat lapset saavat hoivaa, turvaa ja pysyvyyttä – ei vaihtuvia aikuisia, ylikuormitettuja työntekijöitä ja omistajien osinkoja. Julkinen tuotanto on tässä suhteessa läpinäkyvämpi, vastuullisempi ja eettisesti kestävämmällä pohjalla."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 247**Valtuustoaloite koskien työttömien terveystarkastusten lisäämistä sekä työttömien työkyvyn ja terveyden vaalimista**

VAKEDno-2025-4433

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite "Valtuustoaloite työttömien terveystarkastusten lisäämiseksi sekä työttömien työkyvyn ja terveyden vaalimiseksi". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut kaikkiaan 36 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Koko Suomessa on pitkittyvä ja pahentuva työttömyyskriisi. Tilanne koskettaa myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta.

Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat ehdottavat, että hyvinvointialue ryhtyy määrätietoisiin toimenpiteisiin yhdessä Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa työttömien terveyden ja työkyvyn ylläpitämisen edistämiseksi.

Tavoitteena tulee olla sosiaali- ja terveyspalveluiden ulkopuolella nykyisellään olevien työttömien aktiivinen ohjaaminen työttömien terveystarkastukseen sekä varmistaa aivan erityisesti, että kaikkien pitkäaikaistyöttömien osalta terveystarkastukset toteutuvat mahdollisimman kattavasti.

Terveystarkastuksessa selvitetään ja edistetään työttömänä olevan henkilön terveyttä ja hyvinvointia sekä kartoitetaan hänen työ- ja toimintakykyä ja kuntoutustarpeita.

Lisäksi aloitteen allekirjoittajat edellyttävät hyvinvointialueen kiinnittävän huomiota siihen, että työttömät myös ohjataan ja että he todella pääsevät terveystarkastuksen jälkeen mahdollisesti tarvitsemiinsa jatkopalveluihin ilman tarpeetonta viivästystä.

Kelan vuodelta 2023 olevan tutkimuksen mukaan terveyspalveluiden käyttö vähenee työttömäksi jääneillä (<https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/774066/terveyspalveluiden-kaytto-vahenee-tyottomaksi-jaaneilla>). Työpaikan menetyksen jälkeen ihmiset käyttävät merkittävästi vähemmän avoterveyspalveluita, koska työterveyshuollon käyttö vähenee. Muut terveyspalvelut eivät paikkaa työterveyshuollon jättämää aukkoa.

Samanaikaisesti kun terveyspalveluiden käyttö vähenee, niin pitkittyvä työttömyys puolestaan lisää riskiä työkyvyn heikkenemiselle, mielenterveyden ongelmille, syrjäytymiselle työmarkkinoilta ja lopulta jopa työkyvyn pysyvälle menetykselle. Työttömyys voi esimerkiksi heikentää mielenterveyttä ja lisätä myös päihdeperäisen kuoleman riskiä.

Tämän vuoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen on vielä nykyistä aktiivisemmin ryhdyttävä toimimaan työttömien saamiseksi terveystarkastuksen kautta tarvittavien sosiaali- ja terveyspalveluiden piiriin, jotta työttömyys ei muutu pitkäkestoiseksi työkyvykkyyden heikentymiseksi.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uusi työkykytiimi on lupaavalta vaikuttava suunnitelma, mutta se on saatava nyt kiireesti toteutumaan myös käytännössä ja tarpeeseen nähden riittävän kattavana.

Pitkäaikaistyöttömiä Vantalla oli heinäkuun lopussa 7800. Määrä on kasvanut vuodessa saman verran kuin työttömyys kokonaisuudessaan eli 2000 henkilöllä. Alle 25-vuotiaita työttömiä Vantaalla oli heinäkuussa 2 200.

Tässä tilanteesta tarvitaan niin sekä valtiolta että työ- ja elinkeinopalvelujen vastuussa olevilta kunnilta toimenpiteitä, jotta työnantajilla olisi edellytykset luoda Suomeen uusia työpaikkoja.

Kuitenkin myös hyvinvointialueiden palveluita tarvitaan työttömien tarvitsemien palveluiden kokonaisuuden osana. Yksi työttömille suunnattu palvelu on työttömän terveystarkastus.

Terveystarkastuksessa selvitetään ja edistetään työttömänä olevan henkilön terveyttä ja hyvinvointia sekä kartoitetaan hänen työ- ja toimintakykyä, kuntoutustarpeita ja ohjataan tarvittaessa jatkopalveluihin.

Terveystarkastus on asiakkaalle vapaaehtoinen ja maksuton. Terveystarkastuksen järjestäminen on hyvinvointialueen vastuulla.

Terveystarkastukseen ohjaututaan pääsääntöisesti työllisyyspalveluista, mutta terveystarkastukseen voi ohjata myös esimerkiksi sosiaalityöntekijä, lääkäri tai Kelan työkykyneuvoja. Työtön työnhakija voi myös itse ottaa yhteyttä omaan hyvinvointialueen terveystakeskukseen ja pyytää terveystarkastusta.

Vantaalla ja Keravalla on sinänsä päästy eteenpäin työttömien terveystarkastusten lukumäärässä. Vuonna 2023 niitä oli 599, viime vuonna jo 1306. Tänä vuonna on jo syyskuuhun mennessä saavutettu noin 1300 terveystarkastuksen määrä ja koko vuoden 1400 tavoite tulee ylittymään selvästi.

Toteutuneiden terveystarkastusten määrä on kuitenkin yhä alhainen verrattuna kasvaneeseen työttömien määrään. Osa työttömistä asukkaista on toki palveluiden piirissä ilman terveystarkastustakin.

Myös terveystarkastuksesta lääkäriin pääsy esimerkiksi Keravan kaupungilta saatujen tietojen mukaan tökkii, koska jonot voivat ulottua kuukausien päähän siten, ettei aikaa edes pysty aina varaamaan, koska se menisi niin kauas tulevaisuuteen. Myös sosiaaliohjaajia on tarpeeseen nähden niukasti. Samaoin työkykyselvitykseen pääsee vain murto-osa sitä tarvitsevista asiakkaista.

Taustatietoa aloitteelle:

Suomessa oli kaikinensa heinäkuun lopussa jo noin 340 000 työtöntä työnhakijaa. Joka kahdeksas työvoimasta olikin työttömänä. Suomen työttömyys on noussut jo toiseksi pahimmaksi koko Euroopassa. Vain Espanjassa tilanne on vielä Suomeakin hankalampi kesällä 2025.

Aivan erityisen huolissaan on syytä olla pitkäaikaistyöttömyydestä. Heinäkuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli jo 128 800, mikä on 30 200 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Määrä lähentelee jo 1990-luvun laman lukemia, jolloin Suomessa oli pitkäaikaistyöttömiä enimmillään 143 000.

Yksinomaan Vantaalla oli heinäkuun lopussa 19 500 työtöntä ja työttömyysaste oli 14,6 prosenttia. Työttömyysluvuissa on vuoden sisällä kausivaihtelua, mutta työttömien määrä oli 2000 suurempi kuin vuosi sitten. Keravalla oli heinäkuun lopussa puolestaan 2500 työtöntä työnhakijaa ja määrä oli 150 viime vuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Työttömyysaste Keravalla oli heinäkuussa 13 %. Sekä Vantaan että Keravan työttömyysasteet ylittivät valtakunnallisen tason.

Kyse ei siis ole yksinomaan terveystarkastusten toimivaksi saamisesta vaan laajemmin työttömien sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuudesta, jonka yksi osa on terveystarkastus."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 248

Valtuustoaloite koskien kevytterveyspalveluratkaisua Hakunilan keskusta-alueelle

VAKEDno-2025-4434

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Tarja Eklundin valtuustoaloite "Kevytterveyspalveluratkaisu Hakunilan keskusta alueelle". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Eklundin lisäksi 29 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Hakunilasta poistuneiden terveysasemapalvelujen puute on aiheuttanut monille asukkaille kuten iäkkäille ja vaikeakulkuisille sekä lapsiperheille ylimääräistä huolta palvelujen saatavuudesta.

Väliaikaiseksi ratkaisuksi olisi mietittävä mahdollisuutta saada kevytterveyspalveluratkaisu esim. rokotuksia, verenpainemittausta, näytteenottoa ja neuvontaa varten.

Toimenpidekokonaisuus suunnitellaan tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Tämä helpottaisi myös Länsimäen terveysaseman kapasiteetin riittävyyttä. Tila voisi olla joko huoneisto tai terveysbussi tyyppinen ratkaisu ja toimia ajanvarauksella. Ratkaisua voisi myöhemmin soveltaa myös muilla alueilla joissa ehkä olisi tarvetta.

Me allekirjoittaneet edellytämme, että hyvinvointialue kartoittaa mahdolliset kustannukset kevytterveyspalvelun järjestämisestä Hakunilan keskustan alueelle ja suorittaa mahdollisesta ratkaisusta pilotin."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 249

Valtuustoaloite koskien sosiaalisten ja ekologisten vastuullisuusvaatimusten sisällyttämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kilpailutusasiakirjoihin

VAKEDno-2025-4435

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Gashaw Bibanin ja Eve Rämön valtuustoaloite "Sosiaalisten ja ekologisten vastuullisuusvaatimusten sisällyttäminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kilpailutusasiakirjoihin". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Bibanin ja Rämön lisäksi 10 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Hyvinvointialueen hankinnoilla on merkittävä rooli paitsi palvelujen laadun ja kustannustehokkuuden varmistamisessa, myös yhteiskunnallisen ja ekologisen kestävyyden edistämisessä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hankintastrategiassa vastuullisuus on tunnustettu yhdeksi kolmesta keskeisestä periaatteesta asiakaslähtöisyyden ja vaikuttavuusperusteisuuden ohella. Vastuullisuusperiaatteen konkretisointi kilpailutusasiakirjoissa on kuitenkin toistaiseksi ollut vaihtelevaa eikä systemaattista.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue velvoittaa jatkossa kilpailutusasiakirjoissaan palveluntuottajia esittämään konkreettisia sosiaalisia ja ekologisia ratkaisuja osana tarjouksiaan. Tämä velvoite voidaan toteuttaa joko vähimmäisvaatimuksina tai tarjoajien vertailuperusteina, jolloin ne vaikuttavat pisteytykseen.

Sosiaaliset ratkaisut voivat sisältää esimerkiksi:

- Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamista
- Yhdenvertaisuuden edistämistä
- Henkilöstön työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä
- Työllistämismenpiteitä vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville

Ekologiset ratkaisut voivat sisältää esimerkiksi:

- Energiatohokkuuden parantamista
- Vähäpäästöisten kuljetusratkaisujen käyttöä
- Kestävien ja kierrätettävien materiaalien hyödyntämistä
- Ympäristösertifikaattien tai ekosunnittelun periaatteiden noudattamista

Aloite tukee myös kansallisia ja EU-tason linjauksia, kuten hankintalain (1397/2016) mahdollisuuksia huomioida sosiaalisia ja ympäristönäkökohtia sekä KEINO-osaamiskeskuksen suosituksia vastuullisten hankintojen edistämiseksi.

Lisäksi ehdotamme, että hyvinvointialue kehittää mekanismin vastuullisuuskriteerien toteutumisen seurantaan sopimuskauden aikana. Tämä voi sisältää esimerkiksi raportointivelvoitteita ja vastuullisuusindikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida hankintojen vaikuttavuutta ja strategian toteutumista käytännössä.

Tällä aloitteella edistetään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategisia tavoitteita, vahvistetaan julkisten hankintojen yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja tuetaan siirtymää kohti ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää palvelutuotantoa."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 250

Valtuustoaloite koskien sitä ettei Vantaa-Keravan hyvinvointialue hanki tuotteita tai palveluita, joita tuotetaan Israelin laittomissa siirtokunnissa

VAKEDno-2025-4436

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Gashaw Bibanin ja Antero Eerolan valtuustoaloite "Vantaa-Keravan hyvinvointialue ei hanki tuotteita tai palveluita, joita tuotetaan Israelin laittomissa siirtokunnissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Bibanin ja Eerolan lisäksi 12 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Julkisia hankintoja tehdään Suomessa vuosittain kymmenien miljardien eurojen edestä, ja merkittävä osa näistä hankinnoista toteutetaan kunnissa ja hyvinvointialueilla. Vantaa-Keravan hyvinvointialueella on mahdollisuus edistää vastuullisuutta ja ihmisoikeuksia hankintakäytäntöjensä kautta.

Hyvinvointialueen strategiassa korostetaan vastuullisuutta, yhdenvertaisuutta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Strategian mukaan hyvinvointialue toimii eettisesti ja kestävästi, edistää ihmisten osallisuutta ja hyvinvointia, sekä edellyttää vastuullista toimintatapaa myös yhteistyökumppaneiltaan. Hyvinvointialue on sitoutunut syrjimättömyyteen ja tasa-arvon edistämiseen kaikessa toiminnassaan.

Kansainvälisen oikeuden näkökulmasta Israelin siirtokuntatoiminta palestiinalaisalueilla on todettu laittomaksi. Yritykset, jotka toimivat näillä alueilla, osallistuvat siirtokuntien ylläpitämiseen ja laajentamiseen. YK:n yleiskokous hyväksyi syksyllä 2024 päätöslauselman, jossa kehoitetaan jäsenvaltioita kieltämään tuonti Israelin laittomista siirtokunnista ja lopettamaan niiden toimintaa tukevat liiketoimet. Suomi äänesti päätöslauselman puolesta.

Useat kaupungit ja julkiset toimijat, kuten Australian Sydney helmikuussa 2025, ovat jo linjanneet, etteivät ne tee yhteistyötä yritysten kanssa, jotka hyötyvät laittomista siirtokunnista tai osallistuvat ihmisoikeusloukkauksiin.

Hyvinvointialueen tulee varmistaa, että sen hankintakumppanit noudattavat YK:n ihmisoikeusperiaatteita ja pystyvät osoittamaan tuotantoketjujensa vastuullisuuden. Tämä koskee erityisesti teknologiahankintoja ja muita strategisesti merkittäviä palveluita ja tuotteita.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa-Keravan hyvinvointialue:

- *Ei hanki tuotteita, palveluita tai raaka-aineita, jotka ovat peräisin Israelin laittomista siirtokunnista.*
- *Ei tee hankintoja yrityksiltä, jotka ovat osallisina siirtokuntatoimintaan tai muihin kansainvälisen oikeuden vastaisiin ihmisoikeusloukkauksiin.*
- *Sisällyttää vastuullisuus- ja ihmisoikeusperusteet osaksi hankintakriteereitään ja edellyttää toimittajiltaan läpinäkyvyyttä tuotantoketjujen osalta.*

Tällä aloitteella Vantaa-Keravan hyvinvointialue voi osoittaa sitoutumisensa vastuullisuuteen, kansainväliseen oikeuteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 251

Valtuustoaloite koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista

VAKEDno-2025-4437

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Eva Tawasolin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialue laskee luontojalanjälkensä". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Tawasolin lisäksi 14 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Sitra julkaisi kesäkuussa 2025 selvityksen¹, jossa esitellään käytännöllinen menetelmä luontojalanjäljen mittaamiseen samalla tavoin kuin hiilijalanjälki. Laskenta perustuu luontoekvivalenttiin (Biodiversity Equivalent, BDe), etenee neljässä vaiheessa ja on sovellettavissa myös hyvinvointialueilla.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on strategiassaan sitoutunut hiilineutraaliustavoitteeseen vuoteen 2030 mennessä ja tavoittelee samalla luonnon monimuotoisuuden vahvistamista. Seuraava merkittävä askel on luontojalanjäljen systemaattinen laskenta ja sen kytkeminen osaksi talous- ja hankintapäätöksiä.

Esimerkkejä löytyy jo muista paikallishallinnoista: Tampere on laskenut kaupunkiorganisaationsa luontojalanjäljen. Espoo on käynnistänyt oman luontojalanjälkihankkeensa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue voi hyödyntää näitä kokemuksia sekä Sitran ja Jyväskylän yliopiston kehittämää menetelmää ja olla Suomen ensimmäinen hyvinvointialue, joka laskee oman luontojalanjälkensä.

Luontojalanjäljen laskenta tekee näkyväksi hyvinvointialueen toiminnan ja hankintojen vaikutukset luontoon myös arvoketuissa. Se tarjoaa työkalun kohdistaa toimenpiteet sinne, missä haitat ovat suurimmat ja missä toimilla voidaan saavuttaa merkittävin positiivinen vaikutus. Laskenta vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa ja tukee suoraan hyvinvointialueen tavoitetta vahvistaa luonnon monimuotoisuutta.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue:

- 1. käynnistää oman luontojalanjäljen laskennan,*
- 2. raportoi tulokset valtuustolle säännöllisesti, ja*
- 3. käyttää tietoa strategian, talousarvion ja hankintojen suunnittelussa.*

Työ voidaan toteuttaa vaiheittain: ensin rajatulla pilotilla ja sen jälkeen laajentaen koko organisaation toimintaan. Näin Vantaan ja Keravan hyvinvointialue voi olla edelläkävijä, joka tekee päätöksiä luontopositiivisesti ja tietoon perustuen.

Lähteet:

¹ Sitra. 2025. Suomalaisten luontojalanjälki. <https://www.sitra.fi/julkaisut/suomalaisten-luontojalanjalki>

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

§ 252**Oikaisuvaatimus hyvinvointialuejohtajan päätöksestä 7.7.2025 § 48 koskien aluevaalien 2025 kustannusten korvaamista Vantaan ja Keravan kaupungeille**

VAKEDno-2025-3129

Liitteet

- 1 Ote -Aluevaalien 2025 kustannusten korvaaminen Vantaan ja Keravan kaupungeille
- 2 VAKE oikaisuvaatimus vaalien korvaamisesta
Verkkojulkisuus rajoitettu, Sisältää henkilötietoja
- 3 Liite Aluevaalien osuus menoista_ 11.6.2025
Verkkojulkisuus rajoitettu
- 4 Liite_1_Täydennyspyynnön_vastaus_Vantaa_Kerava_Hyvinvointialueelle
Verkkojulkisuus rajoitettu, Sisältää henkilötietoja
- 5 Liite_2_Aluevaalien_osuus_menoista_korjattu
Verkkojulkisuus rajoitettu
- 6 Liite_3_Kuntavaalien_kulut_2021
Verkkojulkisuus rajoitettu
- 7 Täydennyspyyntö koskien Vantaan kaupungin 7.7.2025 päivättyä oikaisuvaatimusta
hyvinvointialuejohtajan päätökseen 7.7.2025 § 48
Verkkojulkisuus rajoitettu

Oheismateriaali

- 1 Vaaliviranomaiskirje kunnanhallituksille 16.9.2024
Verkkojulkisuus rajoitettu,
- 2 Vaaliviranomaiskirje aluehallituksille 16.9.2024
Verkkojulkisuus rajoitettu,

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme, juristi Tiia Tuovinen ja hallinnon erityisasiantuntija Kerttu Pöntinen

Tausta

Vantaan ja Keravan hyvinvointialuejohtaja on päättänyt 7.7.2025 § 48 aluevaalien kustannusten korvaamisesta Vantaan ja Keravan kaupungeille (jäljempänä myös muutoksenhaunalainen päätös). Hyvinvointialuejohtaja on päättänyt, että vuoden 2025 osalta Vantaan ja Keravan hyvinvointialue noudattaa valtiovarainministeriön, oikeusministeriön ja Suomen Kuntaliiton antamaa suositusta kustannusten korvaamisen osalta siten, että Keravan kaupungille korvataan aluevaaleista aiheutuneina kustannuksina yhteensä 42 952 euroa (äänioikeutettujen lukumäärä 30 680 x 1,4 euroa), Vantaan kaupungille korvataan aluevaaleista aiheutuneina kustannuksina yhteensä 274 734,60 euroa (äänioikeutettujen lukumäärä 196 239 x 1,4 euroa) ja että hyvinvointialue maksaa korvaukset kaupungeille päätöksen tultua lainvoimaiseksi. Vantaan kaupunki (jäljempänä myös oikaisuvaatimuksen tekijä) on jättänyt 7.7.2025 oikaisuvaatimuksen päätöstä koskien. Vantaan kaupunki vaatii, että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös kumotaan ja kaupungille korvataan aluevaalien 2025 järjestämisestä aiheutuneet kustannukset vaalilain (714/1998) 188 §:n mukaisesti 531 352,42 €:lla. Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaunalainen päätös ovat tämän päätösesityksen liitteinä.

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö

Oikaisuvaatimuksen perusteluiksi on esitetty muun muassa seuraavia seikkoja:

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että vaalilain 188 §:n 3 momentti velvoittaa hyvinvointialueen korvaamaan kunnalle kaikki kustannukset, jotka aiheutuvat yksinomaan aluevaaleista. Oikaisuvaatimuksen tekijä esittää, että aluevaalit ovat aiheuttaneet merkittäviä lisäkustannuksia verrattuna vuosiin, jolloin on järjestetty pelkät kuntavaalit, muun muassa lisähenkilöstön palkkaamisen, äänestyskoppi- ja tietosuojajätteen määrän kasvun sekä vaalijärjestelyjen laajentumisen vuoksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan suurimmat kustannuserät liittyvät ylimääräiseen työvoimaan, sillä vaalitoimistossa työskenteli vuoden 2025 vaaleissa huomattavasti enemmän henkilökuntaa kuin aiemmissa vaaleissa. Lisäksi ääntenlaskijoita, ennakkoäänestystoimitsijoita ja asiakirjakäsittelijöitä palkattiin selvästi enemmän, ja vaalilautakuntien kokoonpanoa kasvatettiin vaalipäivänä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on liittänyt oikaisuvaatimuksen oheen vaatimuksensa perusteeksi kustannuslaskelman, joka on myös tämän päätösesityksen liitteenä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on huomauttanut oikaisuvaatimuksessa toimittaneensa liitteenä olevan laskelman hyvinvointialueelle 12.6.2025. Oikaisuvaatimuksen tekijän näkemyksen mukaan tätä ei olisi kuitenkaan huomioitu hyvinvointialuejohtajan muutoksenhaun kohteena olevassa päätöksessä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän näkemyksen mukaan ei ole lain eikä oikeudenmukaista, että se joutuisi yksin vastaamaan aluevaalien aiheuttamista kustannuksista yli sen, mitä vaalilaki edellyttää. Kaksoisvaalit ovat vaatineet merkittävää suunnittelutyötä, ja kaupunki edellyttää, että hyvinvointialue täyttää lailliset velvoitteensa.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on käynyt alueensa kuntien Keravan ja Vantaan kanssa keskustelua vuoden 2025 aluevaalien järjestämisestä aiheutuvien kustannusten jakamisesta säännöllisesti jo ennen vaalien järjestämistä. Näin ollen osapuolet ovat ilmaisseet toisilleen organisaationsa tahtotilaa vaalikustannusten jakamisesta. Hyvinvointialue on ilmaissut jo ennen aluevaaleja alueensa kunnille, eli siten myös oikaisuvaatimuksen tekijälle, että tulee noudattamaan aluevaalien kustannusten korvaamisessa verrattain korkeana pidettävää ministeriöiden ja Kuntaliiton hyväksymää, 16.8.2024 annettua suositusta. Hyvinvointialueen virkakunnan näkökulmasta ministeriöiden ja Kuntaliiton suositus korvaussummasta oli poikkeuksellisen korkea. Hyvinvointialueen hallintojohtaja, Vantaan kaupungin hallintojohtaja ja Keravan kaupungin kaupunginsihteeri ovat keskustelleet jo syyskuussa 2024 suosituksesta. Muutoksenhaunalainen päätös päädyttiin tekemään, sillä hyvinvointialueella oli tarve tehdä periaatetasoinen päätös, jotta vaalikustannusten korvaamista päästään edistämään. Hyvinvointialue huomioi myös oikaisuvaatimuksen liitteenä olevan ja alun perin Vantaan kaupungin hyvinvointialueelle 12.6.2025 toimittaman kustannuslaskelman, mutta päätyi päättämään sen alueiden kunnille yhtäläisistä vaalikustannuskorvauksista.

Vaalilain 188 §:n mukaan hyvinvointialueet korvaavat kunnille pelkästään aluevaaleista aiheutuneet kustannukset. Siten kunnalla on oikeus esittää lasku hyvinvointialueelle pelkästään ja välittömästi aluevaaleihin perustuvista kustannuksista. Vaalilain esitoissa (HE 241/2020 vp) s. 1074 todetaan oikaisuvaatimuksen tekijän mukaisesti, että "korvaus suoritettaisiin kunnalle sen esittämän laskun mukaisena". Huomionarvioista on tätä edeltävästi lain esitoissa todettu virke "aluevaaleista kunnalle aiheutuvat lisäkustannukset lienevät kuitenkin käytännössä vähäisiä."

Edelleen huomionarvoista laskutettavissa olevien kustannusten arvioinnin kannalta on valtiovarainministeriön, oikeusministeriön ja Suomen Kuntaliiton ennen vaaleja sopima 16.8.2024 suositus, jonka mukaan hyvinvointialueen maksama korvaus olisi 1,4 euroa kutakin kunnan lainvoimaiseen äänioikeusrekisteriin merkittyä äänioikeutettua kohden. Kyseessä olevien ministeriöiden ja kuntien edunvalvojana toimivan Kuntaliiton yhdessä hyväksymää suositusta tulee hyvinvointialueen näkemyksen mukaan noudattaa lain tulkintaa selkeyttävänä käytännön ratkaisuna. Valtiovarainministeriö on jakanut suosituksen myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tiedoksi 17.9.2025. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on yhteensä 226 919 äänioikeutettua. Keravalla äänioikeutettuja on 30 680 ja Vantaalla 196 239. Äänioikeutettujen lukumääränä on käytetty aluevaalien 2025 vaalitietojärjestelmän tietoja.

Pelkästään aluevaaleista aiheutuneiksi katsotaan kustannukset, joita ei syntyisi, jos kunnassa toimitettaisiin pelkästään kuntavaalit. Muutoksenhaunalaisessa päätöksessä on mainittu, että pelkästään aluevaaleista johtuvia lisäkustannuksia voi kunnalle aiheutua esimerkiksi seuraavista tehtävistä: ennakkoäänien laskenta, laitosäänestyksen järjestäminen, alustava äänenlaskenta ja tarkastuslaskenta. Oikeusministeriön kunnille 16.9.2024 toimittamassa vaaliviranomaiskirjeessä *Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit: Äänestyspaikkojen määrittäminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaali, vaalikoulutus ym.* pelkästään aluevaaleista johtuviksi lisäkustannuksiksi on tunnistettu esimerkiksi seuraavat tehtävät: ennakkoäänien laskenta, alustava äänenlaskenta ja tarkastuslaskenta, jos esimerkiksi laskentahenkilöstöä palkataan erikseen aluevaalien ja erikseen kuntavaalien äänestyslippujen laskentaan, ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus, jos esimerkiksi muodostetaan omat valmistavan tarkastustyön ryhmät erikseen aluevaalien lähetekuorten ja erikseen kuntavaalien lähetekuorten tarkastukseen. Mainitussa vaaliviranomaiskirjeessä ohjeistetaan, että kustannusten syntymistä ”pelkästään aluevaaleista” tulisi lähestyä lähtökohtaisesti siten, että kyseessä on kustannus, jota ei syntyisi, jos kunnassa toimitettaisiin pelkästään kuntavaalit. 16.9.2024 päivätty vaaliviranomaiskirje on tämän päätösesityksen oheismateriaalina. Myöskin hyvinvointialueille on annettu 16.9.2024 päivätty vaaliviranomaiskirje, jossa valtiovarainministeriön, oikeusministeriön ja Suomen Kuntaliiton 16.8.2024 sopima suositus on mainittu. Kyseinen vaaliviranomaiskirje on tämän päätösesityksen oheismateriaalina.

Hyvinvointialueen tulkinnan mukaan oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole osoittanut vaadittujen kustannusten johtuvan yksinomaan aluevaaleista. Kuten oikaisuvaatimuksen kuluja koskevasta liitteestä ilmenee, kulujen perustetta ei ole yksilöity nimenomaisesti aluevaaleista johtuviksi. Oikaisuvaatimuksen liitteessä esitetyt kulut on pääosin puolitettu kuntavaalien ja aluevaalien kesken, kuluja on yksilöity kokonaan hyvinvointialueen vastuulle tai vastuuta on jyvitetty prosenttiosuuksilla, joiden perustetta ei ole liitteessä tai oikaisuvaatimuksessa tarkemmin avattu. Hyvinvointialueen tulkinnan mukaisesti kunta ei ole yksilöinyt perusteellisemmin pelkästään aluevaaleista aiheutuneita kustannuksia, jolloin hyvinvointialueella on edellytykset pitää laskutuksen edellytyksenä mainittujen ministeriöiden ja Kuntaliiton 16.8.2024 antamaa suositusta aluevaalien kustannusten korvaamisesta. Oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt oikaisuvaatimuksessaan, ettei suositus olisi pätevä peruste kieltäytyä maksamasta todellisia kustannuksia, vaan korvaukset on maksettava täysimääräisinä lain mukaan. Hyvinvointialueen näkemyksen mukaan on kuitenkin lain mukaista, että kunta ja hyvinvointialue sopivat

korvattavista aluevaalikustannuksista ja toisaalta lain mukaista ei ole osoittaa hyvinvointialueelle maksettavaksi muita kuin välittömästi aluevaaleista johtuneita kustannuksia.

Oikaisuvaatimusta käsitellessään hyvinvointialue havaitsi, että oikaisuvaatimukseen olisi hyvä saada täydennystä, jotta hyvinvointialueella on parhaat mahdolliset edellytykset tarkastella sen korvausvastuuta. Tämän johdosta hyvinvointialue lähetti Vantaan kaupungille 5.9.2025 tämän päätösesityksen liitteenä olevan täydennyspyynnön, jossa täydennystä pyydettiin 19.9.2025 mennessä. Vantaan kaupunki pyysi lisää aikaa täydennyspyyntöön vastatakseen ja toimitti täydennyksen uudistetussa määräajassa 26.9.2025 mennessä. Oikaisuvaatimuksen täydennykset ovat tämän päätösesityksen liitteinä. Hyvinvointialueen näkemyksen mukaan ministeriöiden ja Kuntaliiton esittämä suositus vastaa vuoden 2021 kuntavaalien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin verrattaen sitä osuutta, joka välittömästi aluevaaleista on tosiasiaassa aiheutunut. Vuoden 2021 kuntavaaleista aiheutuviin kustannuksiin verrattuna muutoksenhaunalaisella myönnetty korvaus on hyvinvointialueen näkemyksen mukaan myös varsin kohtuullinen. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole osoittanut hyvinvointialueelta vaatimiensa kustannusten aiheutuneen juuri aluevaaleista. Hyvinvointialue kuitenkin toteaa esitettyjen kokonaiskustannusten tulleen toimitettujen täydennysten jälkeen selvitettyiksi, eikä oikaisuvaatimuksen tekijän ollut tarpeen toimittaa kuitteja asian käsittelyä varten.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole kokonaisuudessaan esitetty sellaisia laillisuusvirheitä, joiden perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä olisi syytä muuttaa tai kumota. Oikaisuvaatimus ei ole myöskään perusteinen tarkoituksenmukainen siten, että sen voisi hyväksyä. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa, eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Tällöin oikaisuvaatimus tulee hylätä. Hyvinvointialue katsoo, että oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton yhdessä antama vaalikustannusten korvausta määrittävä suositus 16.8.2024 on kohtuullinen ja tasapuolinen kuntien näkökulmasta. Hyvinvointialue katsoo, että suositusta tulee noudattaa, jotta myös tulevaisuudessa vaaleista aiheutuvat kustannukset ovat ennakoitavissa kaikille osapuolille.

Hallintolain (434/2003) 49.2 f §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä. Hyvinvointialuelain 148 §:n perusteella päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Ottaen huomioon, että Keravan kaupunki ei ole tehnyt asiassa oikaisuvaatimusta ja kaupungilla on tarve saada aluevaalien korvaus hyvinvointialueelta vuoden 2025 aikana, on päätös perusteltua panna täytäntöön Keravan kaupungin osalta ja maksaa päätetty korvaus 42 952 euroa Keravan kaupungille.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

-
1. merkitä liitteenä olevan oikaisuvaatimuksen liitteineen käsitellyksi ja hylätä oikaisuvaatimuksen;
 2. muuttaa hyvinvointialuejohtajan viranhaltijapäätöstä 7.7.2025 § 48 päätöskohdan 3. osalta siten, että kohta poistetaan ja laittaa päätöksen osittain täytäntöön oikaisuvaatimuksesta huolimatta siten, että hyvinvointialue maksaa Keravan kaupungille jo ennen päätöksen lainvoimaistumista päätetyn korvauksen 42 952 euroa.

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta, § 44, 24.09.2025**Aluehallitus, § 253, 07.10.2025****§ 253****Vuoden 2024 järjestöavustusten käyttöselvitysten hyväksyminen tai hylkääminen sekä mahdollinen takaisinperintä**

VAKEDno-2023-4115

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta, 24.09.2025, § 44

Liitteet

1 Käyttöselvityskoonti - vuoden 2024 avustukset.pdf

Asian valmistelijat: erityisasiantuntija Hilda Hakkarainen ja tehtäväaluepäällikkö Marja Veikkolainen

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta laati aluehallitukselle ehdotuksen vuoden 2024 avustusten myöntämisestä kokouksessaan 26.2.2024 § 14. Lautakunnan esityksessä esitettiin avustusta 41 hakijalle yhteensä 850 000 euroa. Toiminta-avustusta esitettiin 29 hakijalle yhteensä 104 000 euroa ja kumppanuusavustusta 12 hakijalle yhteensä 746 000 euroa. Lautakunnan laatima päätösehdotus hyväksyttiin aluehallituksen kokouksessa 5.3.2024 § 37.

Avustus on tarkoitettu sosiaali- ja terveydenhuoltoa tukevan toiminnan järjestämisen kuluihin. Avustuksen kuluina hyväksytään hakemuksessa olevat toiminnasta aiheutuvat kustannukset, kuten palkkakulut sekä yksilö- ja ryhmätoiminnasta aiheutuvat kustannukset. Avustuksella voi kattaa myös yleiskuluja, kuten vuokra- tai puhelinkuluja ja toiminnan järjestämiseen liittyviä aineiston hankintakuluja.

Avustusperiaatteissa on todettu, että hyvinvointialueen avustamisen ulkopuolelle jäävät ainakin:

- hallinnon kokoukset
- merkkipäivän juhlallisuudet
- varainhankinnasta tai tulon hankinnasta aiheutuvat kulut
- liiketoiminnasta aiheutuvat kulut
- velkojen korot tai lyhennykset
- perintäkulut
- alkoholikulut
- päivärahat
- jäsenmaksut
- poistot sekä
- toimitilojen remontti- ja peruskorjauskulut.

Avustuksen saajan tulee huomioida päätöksessä esitettyt mahdolliset erityisehdot. Avustusta voi käyttää vain avustuspäätöksessä kohdennettuun toimintaan.

Avustuksen saajat ovat velvollisia noudattamaan aluehallituksen hyväksymiä avustusperiaatteita. Avustuksen saajan tuli laatia käyttöselvitys, josta selviää, että avustus on käytetty siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Käyttöselvitys vuodelta 2024 tarvittavine liiteasiakirjoinen oli jätettävä hyvinvointialueelle 16.5.2025 mennessä. Avustusten käyttöselvityksessä oli eriteltävä toiminnan tuotot ja kulut. Käyttöselvityksestä tuli myös ilmetä esimerkiksi avustettavassa toiminnassa mukana

olevien henkilöiden määrä, keskeiset toteutetut toimenpiteet sekä arvio toimenpiteiden vaikutuksista.

Kun myönnetty avustus on 1500 euroa tai enemmän, oli rekisteröityjen yhdistysten ja yhteisöjen toimitettava käyttöselvityksen liitteenä hyväksytty toimintakertomus, hyväksytty tilinpäätös ja tilin- tai toiminnantarkastajien lausunto edelliseltä tilikaudelta.

Avustuksen myöntänyt viranomainen tekee päätöksen käyttöselvityksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä mahdollisesta takaisinperinnästä.

Avustus tai sen osa peritään takaisin, jos:

- avustusta tai sen osaa ei ole käytetty siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty;
- hakija on saanut tai saa avustusta sellaisiin päällekkäisiin toimintakustannuksiin, joita tuetaan jo muiden julkisten tahojen toimesta;
- avustuksen myöntämispäätös kumotaan;
- avustushakemuksessa annetut tiedot ovat virheellisiä;
- avustuksen tai sen osan käytöstä ei ole toimitettu hyväksyttävää käyttöselvitystä annettuun määräaikaan mennessä; tai
- avustus tai sen osa jää käyttämättä.

Kaikki vuonna 2024 avustusta saaneet toimittivat käyttöselvityksen. Osalle järjestöistä lähetettiin täydennyspyyntö käyttöselvityksen osalta. Näissä pyydettiin tarkentamaan muun muassa ilmoitettuja toimintamenoja, omaa rahoitusosuutta tai avustuksen kohdentumista ja käyttöä.

Avustusta saaneiden osalta käyttöselvityksistä saa riittävän kuvan, että avustukset on käytetty siihen tarkoitukseen, johon ne on myönnetty.

Avustusta myönnettiin 41 järjestöille, joista kaksi ilmoitti käyttäneensä avustuksen vain osittain. Parisuhdekeskus Kataja ry:ltä jäi käyttämättä 1 281,84 euroa (avustus 2000 euroa) koska kohderyhmää ei tavoitettu toiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Siskot ja Simot Ry:ltä jäi käyttämättä 38 euroa (avustus 23 000 euroa). Parisuhdekeskus Kataja ry:n käyttämättä jäänyt avustus esitetään perittäväksi takaisin. Siskot ja Simot ry:n käyttämättä jääneen summan pienuuden takia sitä ei esitetä perittäväksi takaisin.

Järjestöavustusten käyttöselvitysten koonti on liitteenä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaan aluehallitus päättää avustusperiaatteiden hyväksymisestä sekä avustusten myöntämisestä lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan ehdotuksen pohjalta. Tämän pohjalta on perusteltua, että myös käyttöselvitysten hyväksyminen etenee aluehallituksen päätöksentekoon.

Ehdotus

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta päättää esittää aluehallitukselle, että aluehallitus päättää:

1. hyväksyä vuoden 2024 järjestöavustusten käyttöselvitykset;
2. periä takaisin Parisuhdekeskus Kataja ry:ltä 1281,84 euroa avustuksen käyttämättömyyden perusteella.

Kokouskäsittely

Lautakunnan jäsen Jenni Karemo ilmoitti olevansa esteellinen asiassa yhteisöjääviyden perusteella ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.48.

Päätös

Hyväksyttiin esitys.

Lisätietoja päätöksestä antaa hallintojohtaja Riikka Rajahalme, riikka.rajahalme@vakehyva.fi.

Aluehallitus, 07.10.2025, § 253**Liitteet**

1 Käyttöselvityskoonti - vuoden 2024 avustukset.pdf

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta on kokouksessaan 24.9.2025 § 44 käsitellyt vuoden 2024 järjestöavustusten käyttöselvityksiä. Lautakunta päätti esittää aluehallitukselle, että aluehallitus päättää:

1. hyväksyä vuoden 2024 järjestöavustusten käyttöselvitykset;
2. periä takaisin Parisuhdekeskus Kataja ry:ltä 1281,84 euroa avustuksen käyttämättömyyden perusteella.

Järjestöavustusten käyttöselvitysten koonti on liitteenä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaan aluehallitus päättää avustusperiaatteiden hyväksymisestä sekä avustusten myöntämisestä lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan ehdotuksen pohjalta. Tämän pohjalta on perusteltua, että myös käyttöselvitysten hyväksyminen etenee aluehallituksen päätöksentekoon.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä vuoden 2024 järjestöavustusten käyttöselvitykset;
2. periä takaisin Parisuhdekeskus Kataja ry:ltä 1281,84 euroa avustuksen käyttämättömyyden perusteella.

§ 254

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastus 2/2025 aikaväliltä 1.1.-31.8.2025

VAKEDno-2024-4661

Liitteet

1 Vuoden 2025 2. osavuositarkastus ajalta 1.1.-31.8.2025.pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen,
strategiapäällikkö Marianne Juosila ja taloussuunnittelupäällikkö Marja Miettinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 75 §:n mukaan aluehallitus seuraa talousarvion toteutumista talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talousarviossa todetaan, että toiminnan ja talouden tilanne raportoidaan aluehallitukselle ja -valtuustolle osavuositarkastuksissa sekä talousarviovuoden tilanne tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Vuoden 2025 toinen osavuositarkastus perustuu talouden ja toiminnan osalta tilanteeseen 31.8.2025. Tässä aluehallituksen kokouksessa 7.10.2025 osavuositarkastus korvaa myös kokouksen talous- ja palvelukehitystarkastus -pykälän.

Talousarvion toteutuminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttötalouden sitovuustasot ovat hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidtoa ja erikoissairaanhoidtoa, joiden osalta sitova erä on toimintakate. Tuloslaskelmaosan osalta sitovuustaso on vuosikate.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvion menojen vuonna 2025 arvioidaan olevan 1 280,4 milj. euroa ja tulojen 128,5 miljoonaa euroa. Toimintakatteeksi muodostuu -1 151,9 milj. euroa. Hyvinvointialueen käyttötaloudsmenojen arvioidaan toteutuvan 16,1 milj. euroa matalampina ja toimintatulojen 12,7 milj. euroa talousarviota korkeampina, minkä seurauksena toimintakate toteutunee 28,8 milj. euroa talousarviota pienempänä.

Hyvinvointialueen vuosikate sisältää käyttötalouden tulojen ja menojen lisäksi valtion rahoituserät sekä korkomenot ja -tulot. Ennusteen mukainen vuosikate on 49,4 milj. euroa ja tilikauden positiivinen tulos poistojen jälkeen on 47,1 milj. euroa. Tilikauden tuloksen arvioidaan toteutuvan 30,7 milj. euroa talousarviota suurempana.

Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on kahden ensimmäisen alijäämällisen vuoden takia ollut tiukka. Hyvinvointialueelle on kertynyt alijäämää kahdelta ensimmäiseltä vuodelta 161 milj. euroa, ja alijäämät on hyvinvointialuelain 115 § mukaan katettava vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuoden 2025 tilanne näyttää aiempaa positiivisemmalta, johtuen vuoden 2024 arvioitua paremmasta taloudellisesta tuloksesta. Lisäksi uudistusohjelman toimenpiteiden taloustavoitteet on saavutettu yli odotusten. Tämänhetkinen ylijäämäennuste on 47,1 milj. euroa ja ensi vuodelle kumulatiivista alijäämä jäisi 114,0 milj. euroa. Erinomainen onnistuminen talouden hallinnassa vuoden 2025 osalta antaa realistiset edellytykset vuoden 2026 talouden suunnittelulle sekä mahdollisuuden toteuttaa hyvinvointialueen pitkän tähtäimen taloussuunnitelmaa, jossa alijäämät katetaan vuoden 2028 loppuun mennessä.

Uudistusohjelma on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strateginen dokumentti, joka on laadittu huolellisesti huomioiden toimialojen vahvuudet ja kehittämispotentiaali. Esimerkiksi työvoiman vuokraus on vähentynyt merkittävästi

edellisvuodesta, ja asiakaspalveluiden ostojen kehitys on ollut hyvin maltillista. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen rahoitusasema paranee tulevina vuosina, mutta kasvava palvelutarve edellyttää uudistustoimien onnistumista ja tuottavuuden jatkuvaa paranemista myös tulevina vuosina. Uudistusohjelman toimeenpano etenee hyvin ja näyttää siltä, että taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Uudistusohjelman raportointia aluehallitukselle ja aluevaltuustolle kehitetään edelleen, sillä tilikausikohtainen raportointi ei täysin tavoita uudistusohjelman toimenpiteiden tilikaudet ylittävää luonnetta ja vaikutusta.

Erikoissairaanhoidon

Erikoissairaanhoidon talousarvion menot (ennuste 374,2 milj. euroa) sisältää HUS-palvelusopimuksen, ensihoidon, myrkytystietokeskuksen, hammaslääkäreiden erikoistumisopetuksen sekä lääkärihelikopteritoiminnon.

HUS-yhtymä laskuttaa Uudenmaan hyvinvointialueita sekä Helsingin kaupunkia HUS-yhtymän edellisen vuoden yhtymäkokouksessa vahvistetun talousarvion mukaisesti. Raamin sisällä toteutetaan vuoden lopussa tasausmenettely, jossa hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki tasaavat laskutusta palveluiden suhteellisen käytön mukaisesti. HUS-yhtymän laskutuksen ennuste perustuu siis arvioon alueiden välisestä suhteellisesta palvelukäytöstä ja siten pitää sisällään epävarmuuksia.

Mikäli erikoissairaanhoidon palveluiden suhteellinen käyttö jatkuu samalla tasolla kuin vuonna 2024 ja vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla, näyttää todennäköiseltä, että erikoissairaanhoidon alittaa talousarvion noin kuudella miljoonalla eurolla.

Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidon

Hyvinvointialueen menojen ilman erikoissairaanhoidon ennakoidaan alittavan talousarvion 10,1 miljoonalla eurolla ja tuottojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 12,7 miljoonalla eurolla. Toimintakate ennustetaan toteutuvan 22,8 miljoonaa euroa parempana kuin talousarvio.

Poikkeamat toimialoittain

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialalla menojen ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisina.
- Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialalla tulojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 3,6 miljoonalla eurolla, johtuen vammaispalvelujen kuljetuspalvelujen tuotoista ja HVA-laskutuksesta. Toimintamenojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 4,8 milj. eurolla. johtuen asiakaspalvelujen ostoista ja muiden palveluiden ylityksestä mm. kuljetuspalveluista, henkilöstövuokrauksesta sekä vammaisten asumispalveluissa ja kotiin vietävissä palveluissa.
- Vanhusten palvelujen toimialalla toimintatuottojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 3,0 milj. eurolla johtuen kotihoidon maksuista ja hoitopäivämaksuista. Toimintamenojen ennakoidaan alittavan talousarvion 2,9 milj. milj. euroa johtuen mm. asiakaspalvelujen ostoista.
- Terveystieteiden palvelujen toimialalla toimintatuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion 2,4 milj. eurolla. Toimintamenojen ennakoidaan alittavan 1,8 milj. eurolla, johtuen pääosin henkilöstömenojen alituksesta.
- Konsernipalvelujen toimialan toimintatuottojen ennakoidaan ylittävän 6,2 milj. eurolla. Ylitys johtuu valtionavustuksista hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen. Toimintamenojen ennakoidaan alittavan

talousarvion 6,8 milj. eurolla, johtuen pääosin henkilöstömenoista ja muiden palvelujen ostoista,

- Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintatuottojen ennakoidaan toteutuvan noin 2,6 milj. euroa talousarviota pienempänä, koska HUS-yhtymän maksama ensihoidon yhteistoimintaosuus ei toteudu suunnitellun mukaisesti. Toimintamenojen ennakoidaan alittuvan 2,7 milj. eurolla, johtuen ensihoidon sopeutustoimista.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelutuotanto

Hyvinvointialueen henkilöstötilanne on parantunut vuoden takaisesta huomattavasti. Lähtövaihtuvuus on pienentynyt, henkilöstön saatavuus on parantunut ja vakanssien täyttö on onnistunut hyvin.

Palvelujen saatavuus on useissa palveluissa hyvällä tasolla, mutta erityisesti nuoren mielenterveyspalvelujen tarve ylittää tarjonnan. Terveysasemapalvelujen saatavuutta ja hoidon jatkuvuutta pyritään parantamaan mm. käyttöön otetulla omatiimimallilla. Erikoissairaanhoidossa ei ole muodostunut siirtoviivepäiviä.

Vuoden 2025 toisen vuosikolmanneksen perusteella valtuuston talousarvioon asettamista tavoitteista suurimman osan (9/15) arvioidaan saavuttavan täysin niille asetetut tavoitetasot vuoden 2025 aikana. Kestävän talouden, yhdessä toimimisen sekä hyvinvoinnin ja turvallisuuden vahvistamisen painopisteille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutumassa suunnitellusti. Perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen sekä pelastustoimen saatavuuden parantaminen vaatii vielä työtä kunnianhimoisiksi asetettujen tavoitetasojen saavuttamiseksi. Parantuneesta henkilöstötilanteesta huolimatta henkilöstön työhyvinvointi ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen houkuttelevuus työnantajana eivät täysin saavuttane tiukkoja tavoitetasoja.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastuksen 2 /2025 aikaväliltä 1.1.-31.8.2025;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osavuositarkastuksen 2/2025 aikaväliltä 1.1.-31.8.2025.

§ 255**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden 2026–2029 muutosesitys sekä investointisuunnitelman päivitys 2026–2029**

VAKEDno-2024-5033

Liitteet

1 Investointisuunnitelman muutosesitys 2026-2029, aluehallitus 7.10.2025.pdf

Asian valmistelija: tilakeskuspäällikkö Pasi Salo ja talouspalvelupäällikkö Hanna Heinikainen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vuosia 2026–2029 koskeva investointisuunnitelma käsiteltiin pelastuslautakunnassa 9.10.2024 § 39, aluehallituksessa 26.11.2024 § 237 ja hyväksyttiin aluevaltuustossa 9.12.2024 § 84. Hyvinvointialueen aluevaltuuston käsittelyn jälkeen investointisuunnitelmaesitys lähetettiin sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle valtiolta saadun ohjeistuksen mukaisesti 31.12.2024 mennessä.

Valtionvarainministeriö ei päätöksellään 8.5.2025 myöntänyt lainanottovaltuutta vuodelle 2026 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Valtioneuvosto voi muuttaa lainanottovaltuutta, jos hyvinvointialueen investointi on välttämätön palveluiden turvaamisen kannalta. Aloitteen lainanottovaltuuden muuttamisesta voi tehdä hyvinvointialue itse tai jokin hyvinvointialueita ohjaavista ministeriöistä. Edelleen vuoden 2025 aikana investointisuunnitelman sisältö ja tarpeet ovat tarkentuneet.

Investointisuunnitelman sisältö on täydentynyt sikäli, että vaikka aluevaltuusto valtuutti päätöksessään 9.12.2024 § 84 hyvinvointialuejohtajan aloittamaan tarvittaessa lainanottovaltuuden muutosneuvottelut, päivitetty investointisuunnitelma tuodaan nyt uudelleen aluehallituksen ja -valtuuston käsittelyyn.

Merkittävin uusi kohde investointisuunnitelmassa on sosiaali- ja terveysministeriön (STM) poikkeusluvalla 17.1.2019 (STM/4409/2018) toteutettavan Tikkurilan vanhustenkeskuksen valmistuminen vuoden 2026 aikana ja siihen liittyvä ensisijainen kalustaminen. Lisäksi valtiovarainministeriö on tarkentanut ohjeistustaan koskien investointien suunnittelua ja lainanottovaltuutta. Lisäohjeistuksen mukaisesti laajoissa ja pitkäkestoisissa hankekokonaisuuksissa on mahdollista esittää hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa hankkeen suunnittelutehtävät omana hankkeenaan ja varsinainen hankkeen toteutus omana hankkeenaan. Tällaisessa tilanteessa lainanottovaltuutta ei tarvita koko hankekokonaisuuden arvolle. Tähän perustuen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen investointisuunnitelman muutosesitys sisältää Hakunila-Länsimäen terveys- ja perhekeskuksen sekä Peijaksen sairaala-alueen osalta varsinaisen toteutuksen sijasta esitykset tarveselvityksestä ja suunnittelukustannuksista.

Pelastuslaitoksen osalta investointisuunnitelmaan 2026–2029 tehdyt muutokset ovat teknisiä ja tarkentavia ja ne viedään pelastuslautakunnalle tiedoksi 7.10.2025 ja osana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen muutosesitystä aluehallituksen käsittelyyn 7.10.2025.

Ministeriöihin toimitettavan investointisuunnitelman tulee sisältää pysyvät vastaavat ja investointeja vastaavat sopimukset. Valtion investointien ohjauksen prosessissa investoinnin ja investointisuunnitelman käsite on siten laajempi, kuin että se olisi

pelkkä lainanottovaltuus ja investointien kirjanpidollinen tulkinta. Investointisuunnitelma sisältää sekä pelastustoimen osasuunnitelman että sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää:

1. hyväksyä liitteen mukaisen päivitetyn investointisuunnitelman 2026–2029 muutosesityksen ja todeta, että konsernipalvelujen toimialajohtaja voi tehdä esitykseen teknisiä tarkennuksia;
2. että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aloittaa neuvottelut valtiovarainministeriön kanssa investointisuunnitelman ja lainanottovaltuuden 2026–2029 muuttamiseksi;
3. todeta, että varsinainen päätös rakennusinvestoinneista ja niiden toteuttamistavoista ei synny tämän investointiohjelman hyväksymisen yhteydessä.

§ 256**Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen hinnaston päivittäminen 1.11.2025 alkaen**

VAKEDno-2025-4583

Liitteet

1 Päivitetty asiakasmaksuhinnasto 1.11.2025 alkaen.pdf

Oheismateriaali

1 Ehdotus päivitetystä asiakasmaksuhinnastosta 1.11.2025 alkaen (muutokset näkyvissä)

Asian valmistelija: talouspalvelupäällikkö Hanna Heinikainen ja asiakasmaksujen ja myyntireskontran päällikkö Mia Mustaparta

Aluevaltuusto on päättänyt kokouksessaan 10.2.2025 § 6 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen hinnaston päivittämisestä 11.2.2025 alkaen. Tämän jälkeen on havaittu yksittäisiä muita päivitystarpeita. Hyvinvointialueen asiakasmaksut 1.1.2026 lukien neuvotellaan osana hyvinvointialueen talousarvioneuvotteluita syksyn 2025 aikana. Nyt käsiteltävät hinnastomuutokset ovat kuitenkin sellaisia, jotka ovat tarpeen saattaa voimaan jo marraskuun alusta lukien, minkä johdosta ne tuodaan erikseen aluehallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi.

Lain terveydenhuoltolain 22 §:n muuttamisesta (113/2025) 28.3.2025 mukaisesti hyvinvointialue ei ole velvollinen huolehtimaan siitä, että perusterveydenhuollossa laaditaan ajokorttilain (386/2011) 3 §:n 14 kohdassa tarkoitettuja lääkärintodistuksia ja -lausuntoja. Hyvinvointialue on kuitenkin velvollinen huolehtimaan siitä, että oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa ja koulutuksessa oleva oppilas ja opiskelija saa perusterveydenhuollossa opetuksen tai koulutuksen edellyttämän, ajokorttilain 3 §:n 14 kohdassa tarkoitetun lääkärintodistuksen ja -lausunnon. Asiakasmaksuhinnasto on päivitetty lääkärintodistuksiin ja lausuntoihin liittyen.

Lisäksi asiakasmaksuhinnastoon on tehty teknisiä korjauksia ja tarkennuksia. Muutokset eivät kohdistu perittäviin asiakasmaksuhintoihin.

Liitteenä on ehdotus päivitetystä asiakasmaksuhinnastosta 1.11.2025 alkaen.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä päivitetyn asiakasmaksuhinnaston liitteen mukaisesti 1.11.2025 alkaen.

§ 257**Palveluasumisen palvelusetelin lakkauttaminen vanhusten palveluissa 1.11.2025 lukien**

VAKEDno-2025-4611

Oheismateriaali

- 1 Päivitetty kotihoidon palvelusetelin sääntökirja (palvelukohtainen osa).pdf
 - 2 Palveluasumisen palvelusetelin sääntökirja.pdf
- Verkkojulkisuus rajoitettu,

Asian valmistelija: vanhuspalvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen ja kotona asumisen palvelujen palvelualuejohtaja Aila Halonen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 47 §:n mukaan aluehallitus päättää palvelusetelin sääntökirjasta, palvelusetelin ehdoista ja arvosta sekä palvelusetelien käyttötarkoituksista. Sääntökirjassa aluehallitus asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit ja palvelusetelipalvelun ehdot palveluntuottajille.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää hyvinvointialueen vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveystalvueluita. Sääntökirjalla tarkoitetaan asiakirjaa, jolla hyvinvointialue asettaa palvelusetelilain (569/2009) 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit palvelun tuottajille. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirryttäessä otettiin käyttöön Vantaan aikaiset palvelusetelit. Palvelusetelien sääntökirjat muokattiin hyvinvointialuetta koskeviksi ja samalla tunnistettiin, että useassa sääntökirjassa on muutostarpeita lähivuosina.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on käytössä Vantaan kaupungilta siirtynyt vanhusten palveluasumisen palveluseteli. Sosiaalihuoltolain päivityksen myötä yhteisöllinen asuminen on tullut palveluasumisen tilalle. Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 b §:n mukaan yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Aluehallitus hyväksyi kokouksessaan 8.10.2024 § 195 päivitetyn kotihoidon palvelusetelin sääntökirjan, joka astui voimaan 1.1.2025 alkaen ja päätti sitä edeltäneen sääntökirjan voimassaolon. Lainsäädännön muutosten seurauksena palveluasumisen palvelusetelin käyttöä ei enää pidetä tarkoituksenmukaisena ja vastaavat palvelut voidaan jatkossa myöntää 1.1.2025 päivitetyn kotihoidon palvelusetelin kautta. Palveluasumisen palvelusetelin käyttö on ollut vähäistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella, eikä palveluseteli ole tällä hetkellä käytössä yhdellekään asiakkaalla.

Palveluasumisen palvelusetelin sääntökirjan mukaan, mikäli hyvinvointialue hallinnollisin päätöksin lopettaa palvelusetelin käytön, tai muuttaa palvelusetelin käytölle asetettuja ehtoja siten, ettei palveluntuottaja enää täytä uusia ehtoja, hyvinvointialueella on oikeus peruuttaa palveluntuottajan hyväksyminen ja poistaa palveluntuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien listalta.

Palveluseteli lakkautetaan 1.11.2025 alkaen. Nykyisiä palvelusetelituottajia informoidaan lakkautuksesta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. lakkauttaa vanhusten palveluissa palveluasumisen palvelusetelin yllä kuvatun mukaisesti 1.11.2025 alkaen;
2. todeta että vastaavat palvelut voidaan jatkossa myöntää 1.1.2025 päivitetyn kotihoidon palvelusetelin kautta.

§ 258

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien selviämishoitoyksikön perustamisen kiirehtimistä

VAKEDno-2025-2758

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko

Aluevaltuuston kokouksessa 9.6.2025 § 64 jätettiin Ulla-Maija Kopran, Ida Tammisen ja Funda Demirin valtuustoaloite "Selviämishoitoyksikön perustamista kiirehdittävä". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 49 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kiirehtii selviämishoitoyksikön perustamista alueelle huomattavasti aiemmin kuin mitä sitä on kaavailtu Peijaksen sairaalan laajennuksen yhteyteen. Aiempaan, keväällä 2023 tehdyn selviämishoitoyksikön perustamista koskevaan aloitteeseemme saadussa vastauksessa todettiin muun muassa, että "Selviämishoitoyksikön perustaminen selvitetään Peijas-kampuksen suunnittelun etenemisen myötä." Vastauksessa myös todettiin, että "tarve yksikölle on tunnustettu ja se huomioidaan tulevassa sairaalan laajennuksessa". Nykyinen tilanne ei kuitenkaan mahdollista odottelua vuosia eteenpäin. Tarve on akuutti ja voimakkaasti ajankohtainen.

Selviämishoitoyksikön tarve on ilmeinen seuraavista syistä:

Päihteiden vaikutuksen alaisina olevat henkilöt kuormittavat tällä hetkellä merkittävästi päivystyspalveluita ja poliisin tilapäisiä säilytystiloja, vaikka he eivät kaikilta osin tarvitse päivystyksellistä hoitoa tai säilöönottoa rikosepäilyn perusteella.

Päivystyksissä ja poliisiasemien säilytystiloissa ei ole tarkoituksenmukaisia tiloja tai resursseja seurata potilasta, jonka pääasiallinen hoidon tarve liittyy päihteistä selviämiseen, ei varsinaiseen akuuttiin sairaanhoitoon.

Tilanteen jatkuminen nykyisellään sitoo sekä poliisin että sote-henkilöstön resursseja tehottomasti ja aiheuttaa turvallisuusriskejä sekä potilaille että henkilöstölle. Monella muulla hyvinvointialueella selviämishoitoyksikkö on jo toiminnassa ja sen toimivuus on osoitettu mm. kustannustehokkuuden ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta.

Ehdotamme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy toimenpiteisiin seuraavasti:

Selviämishoitoyksikön perustamista kiirehditään, eikä sen valmistumista sidota Peijaksen sairaalan uudisrakennukseen tai pitkän aikavälin investointisuunnitelmaan. Lisäksi tilapäisratkaisuja kartoitetaan viipymättä, esimerkiksi yhteistyössä poliisin kanssa poliisivankilan tilojen hyödyntämiseksi, mikäli se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Hyvinvointialueen käynnissä olevan uudistusohjelman puitteissa selvitetään mahdollisuudet kohdentaa olemassa olevia resursseja siten, että selviämishoidon järjestäminen voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti, esimerkiksi hyödyntäen kevyempiä yksiköitä tai yhteistyömalleja.

Tavoitteeksi asetetaan selviämishoitoyksikön perustaminen vuoden 2026 aikana, jolloin vastataan akuuttiin tarpeeseen ja puretaan kuormitusta nykyjärjestelmästä.

Selviämishoitoyksikkö ei ainoastaan paranna päihteiden vaikutuksen alaisena olevien henkilöiden turvallisuutta ja hoitoa, vaan vapauttaa merkittävästi resursseja muilta sektoreilta – erityisesti päivystyksestä ja poliisilta – ja siten vahvistaa koko hyvinvointialueen palvelujen tehokkuutta.

Vetoamme siihen, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tarttuu tähän kiireelliseen tarpeeseen määrätietoisesti ja ripeästi."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 17.6.2025 § 184 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 9.11.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on aiemmissa selvityksissä todennut, että alueelle tulee perustaa selviämishoitoyksikkö. Perustelut sijoittaa yksikkö Peijaksen -sairaalakampuksen yhteyteen ovat vahvat. Kokonaiskustannukset, tilaratkaisut, henkilöstöresurssit ja ympärivuorokautinen toiminta puoltavat ratkaisua suunnitella ja sijoittaa yksikkö Peijas -kampuksen yhteyteen.

Selviämishoitoyksikön henkilöstötarve on arvioitu aiemmissa selvityksissä, mutta laskelma tulee päivittää suunnittelutyön yhteydessä. Henkilöstöresurssi voidaan kuitenkin karkeasti arvioida vertaamalla tilannetta esimerkiksi Helsingin selviämishoitoasemaan, missä työskentelee esihenkilöiden lisäksi 10 työntekijää. Yksikön henkilöresurssi voidaan siis arvioida merkittäväksi myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella.

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen henkilöstötilanne on tällä hetkellä korkeintaan kohtalainen, eikä nykyresurssista ole mahdollista kohdistaa näin merkittävää osaa uuden yksikön perustamiseen. Myös täysin uusien vakanssien perustaminen olisi huomattava kustannuserä. Päätöksessä kiirehtiä selviämishoitoyksikön perustamista tulee huomioida lisäksi kuluvana vuonna toteutettu merkittävä päihde- ja mielenterveyspalvelujen rakenneuudistus. Kyseinen uudistus on vaatinut henkilöstöltä ja koko organisaatiolta erityistä ponnistelua ja se toteutettiin ilman lisäresursointia palvelutuotanto turvaten. Laajan uudistuksen tavoitteita ovat saatavuuden parantaminen ja yhdenvertaiset palvelut. Tärkeimmät uudistukset ovat matalan kynnyksen mielenterveysasemien perustaminen kolmen terveysaseman yhteyteen sekä terapia- ja kuntoutusyksiköiden perustaminen, jotka tarjoavat yksilö- ja ryhmähoitoja henkilöille, joilla on mielenterveys- tai päihdeongelma. Lisäksi huumehoitopalveluja on laajennettu sosiaali- ja terveysneuvontapisteissä. Nämä tavoitteet vastaavat kansallisen mielenterveysstrategian tavoitteisiin lisätä matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja (Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020-2030).

Selviämishoitoyksikön tilojen suhteen on myös erityisiä vaatimuksia ja oikeanlaisen tilan löytämiseen nopealla aikataululla liittyy haasteita. Toiminta tiloissa on ympärivuorokautista ja tilojen tulee olla riittävät tarpeeseen nähden. Poliisivankilan terveydenhuolto siirtyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle 5.5.2025 alkaen. Aiemmissa arvioinneissa on todettu, ettei selviämishoitoyksikköä voida sijoittaa poliisivankilan yhteyteen tietosuojasyistä johtuen, tilat on todettu myös liian ahtaiksi selviämishoitoyksikön tarpeisiin nähden. Tilatarpeet tulee siis kartoittaa suunnittelun yhteydessä tarkasti, jotta selviämishoitoyksikön toiminta olisi asiakaslähtöistä henkilöstön tarpeet huomioiden. Ympärivuorokautinen toiminta sitä

vastoin ei arvion mukaan toisi lisähaasteita, mikäli selviämishoitoyksikkö sijoitettaisiin Peijas -kampukselle.

Selviämishoito toteutuu tällä hetkellä Peijaksen yhteispäivystyksessä. Hoidon yhteydessä arvioidaan tarvittaessa potilaan päihdepalvelujen tarve yhteistyössä sosiaalihuollon kanssa jatkohoidon turvaamiseksi. Terveydenhuollon palvelujen toimiala on tiivistänyt yhteistyötä Peijaksen sairaalan ja erityisesti yhteispäivystyksen kanssa, sisältäen päihdepalvelut.

Yhteenvetona terveydenhuollon palvelujen toimiala toteaa, että uuden selviämishoitoyksikön perustaminen kiireisellä aikataululla on haasteellista huomioiden kokonaiskustannukset ja vaadittavat lisäresurssit. Päätöksessä tulee huomioida Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen taloustilanne, joka edellyttää yhä toimia alijäämän kattamiseksi. Terveydenhuollon palvelujen toimiala kannattaa edelleen suunnitelmata uuden selviämishoitoyksikön perustamisesta Peijas-kampuksen yhteyteen. Vantaa ja Keravan hyvinvointialue varmistaa, että käynnissä olevassa kampuksen suunnittelutyössä huomioidaan uuden selviämishoitoyksikön perustaminen ja pyrkii omalta osaltaan edistämään Peijaksen uudisrakennuksen hankkeen etenemistä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Ulla-Maija Kopralle, Ida Tammiselle, Funda Demirille ja 46 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 259

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien neurokirjon toimenpideohjelman laatimista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle

VAKEDno-2025-1731

Asian valmistelijat: lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen, terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko sekä vanhusten palvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen

Aluevaltuuston kokouksessa 31.3.2025 § 24 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tulee laatia neurokirjon toimenpideohjelma". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 16 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me allekirjoittaneet esitämme, että hyvinvointialueemme laatii hyvinvointialueelle neurokirjon toimenpideohjelman. Tämän ohjelman tavoitteena on edistää hyvinvointialueemme toiminnan neuroesteettömyyttä ja saavutettavuutta. Tämän lisäksi ohjelmalla hyvinvointialue pyrkii kehittämään neuropsykiatristen ja autismikirjon häiriöiden (eli neurokirjon häiriöiden) diagnosointia ja hoitoa. Neurokirjon diagnooseja ovat esimerkiksi ADHD, ADD, autismikirjo, kehityksellinen kielihäiriö ja Tourette.

On kehitettävä hyvinvointialueemme toimintaa sellaiseksi, neurokirjon henkilökinn pystyy alueemme palveluita nykyistä sujuvammin käyttämään. Tuleekin kehittää hyvinvointialueen toiminnan saavutettavuutta ja neuroesteettömyyttä. Hyvinvointialueen viestinnän pitää olla saavutettavaa, selkeää ja monikanavaista ja -kielistä.

Autismikirjo ja neuropsykiatriset häiriöt koskettavat suurta joukkoa ihmisiä. Autismiliiton mukaan 10–15 prosentilla väestöstä on jokin neurokirjon diagnoosi. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asui siten 31.12.2024 vähintään 28 988 henkilöä, joilla on jokin neurokirjon diagnoosi. Vantaan ja Keravan väkiluku oli vuoden 2024 lopussa 289 880. Neurokirjon häiriöitä diagnosoidaan yhä enemmän. On opittu tunnistamaan neuropsykiatristen häiriöiden ja autismikirjon oireet paremmin. Paitsi neurokirjon henkilöiden arkeen vaikuttavat neurokirjon diagnoosit myös neurokirjon henkilöiden läheisten arkeen.

Huonosti hoidettu tai diagnosoimaton neurokirjon diagnoosi oireilee muun muassa keskittymisen puutteena, ahdistuksena, masennuksena ja jopa itsetuhoisuutena. Pitkittyneessä tilanteessa voidaan joutua turvautumaan esimerkiksi lastensuojeluun. Se on kallista. Lapsen tai nuoren sijoittaminen kodin ulkopuolelle maksaa merkittävästi enemmän kuin perheapu ja säännöllinen valmennus tai terapia.

Yleisintä lienee kuitenkin, että neurokirjon diagnoosien hoidossa esiintyvien ongelmien tai diagnoosin puuttumisen takia neurokirjon diagnoosin omaavan henkilön opinnot tai työelämä häiriintyvät. Jotta hoidon alkuun päästään nopeasti ja tehokkaasti tulee diagnosivaihetta nopeuttaa. Tällä hetkellä diagnostisiin tutkimuksiin on jopa kahden vuoden jono. Hyvinvointialueen on purettava jonot diagnostisiin tutkimuksiin ja terapioihin.

Hyvinvointialueen on varmistettava työntekijäresurssien riittävyys neurokirjon diagnoosin omaavien henkilöiden palveluissa. Terapian tarjoaminen on nykyiseltään

hyvinvointialueellamme paljon yksityisten palveluntarjoajien käsissä ja siksi yhtenäistä jonotusjärjestelmää ei ole. Onkin palkattava hyvinvointialueelle omia terapeutteja ja siten vahvistettava omaa palvelutuotantoa.

Neurokirjon häiriöiden varhainen toteaminen parantaa merkittävästi neurokirjon diagnoosin omaavien henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvointia. Neuropsykiatristen ja autismikirjon häiriöiden varhainen toteaminen saattaisi vähentää muun muassa lasten ja nuorten huostaanottojen määrään. Lisäksi varhainen diagnosointi usein turvaa neurokirjon diagnoosin omaavan henkilön opintopolun sekä ehkäisee hänen päihdeongelmiaan. Varhainen diagnosointi myös tukee ja auttaa neurokirjon henkilöitä työelämän haasteissa sekä vähentää rikollisuutta heidän keskuudessaan.

Hyvinvointialueen tulee tarjota lisäkoulutusta työntekijöille neuropsykiatrisesti oireilevien ihmisten tunnistamiseen ja kohtaamiseen. Me allekirjoittaneet esitämme hyvinvointialueelle laadittavaksi neurokirjon toimenpideohjelman. Ohjelman avulla hyvinvointialue kehittää toimintansa saavutettavuutta ja neuroesteettömyyttä sekä neuropsykiatrisesti oireilevien henkilöiden diagnosointia ja hoitoa."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 15.4.2025 § 99 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan, aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtajan sekä terveydenhuollon palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 30.9.2025 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Neurokirjohäiriödiagnostiikkaan tai hoitoon liittyviä haasteita ei voida ratkaista hyvinvointialueen omalla toimenpideohjelmalla tai strategialla. Toimenpideohjelman perustaksi on välttämätöntä saada valtakunnallista ohjausta ja linjauksia. Merkittäviä ovat mm. linjaukset priorisoinnista ja työnjako erikoissairaanhoidon sekä perusterveydenhuollon välillä.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tehtävänä on edistää hyvinvointia tarjoamalla ennaltaehkäiseviä, tukevia ja korjaavia palveluita. Toimialan pitkäjänteisenä tavoitteena on selkiyttää työnjakoa ja tiivistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä tuoda tuki ja hoito mahdollisimman lähelle lasten ja nuorten arkea. Varhaisen tuen universaaleissa palveluissa kuten neuvolassa ja opiskeluhuollossa voidaan varhain tunnistaa neuroepätyypilliset oireet ja ohjata tuen pariin. Esimerkiksi ADHD-hoitopolku ja diagnostiikka on integroitu opiskeluhuoltoon. Neuropsykiatriset erityispiirteet vaikuttavat koko elämän ajan, joten varhainen tuki – kuten psykoedukaatio ja arjen ohjaus – on tärkeää. Vuorovaikutuksen vahvistaminen eri tavoin on keskeistä lapsen hyvinvoinnin tukemisessa, ja oppilashuollossa tehdään myös yhteisöllistä hyvinvointityötä, kuten luokkien tukemista ja opettajien koulutusta.

Toimialalla on käynnissä paljon kehittämistyötä liittyen neuropsykiatrisesti oireileviin lapsiin ja nuoriin sekä heidän perheisiinsä. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä mm. HUSin segmenttiryhmässä autismin hoitopolun kehittämiseksi ja myös laajassa lasten pediatriahankkeessa lasten klinikoiden kummien kanssa. Toimintatapoja ja johtamista on yhtenäistetty ja esimerkiksi hoidon porrasteisuutta selkiytetty. Erilaista materiaalia on saatavilla paljon mm. saavutettavat psykoedukatiiviset youtube-videot sekä mielenterveystalon ohjeet ovat laajalti käytössä. Lasten, nuorten ja perheiden

palveluiden henkilöstölle on järjestetty työn tueksi koulutusta neuropsykiatrisista oireista. Aiheeseen tullaan kohdentamaan huomiota ja panostamaan toimialla jatkossakin koulutussuunnitelmaa laadittaessa.

Terveystenhuollon palvelujen toimiala

Terveystenhuollon palvelujen toimiala tuottaa aikuisille neurokirjohäiriöitä omaaville henkilöille lakisääteiset perusterveydenhuollon palvelut. Viime vuosina neurokirjohäiriöiden epäilyt ovat lisääntyneet. Kasvava palveluntarve on haastanut resursseja.

Aikuisten neurokirjohäiriöiden diagnosointi ja lääkityksen aloitus vaatii perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä, esimerkkinä aikuisten ADHD-epäilyt. Palvelutarpeen kasvun myötä diagnostiikkaa, hoitopolkuja ja ohjeistusta on kehitetty yhteistyössä eri toimialojen ja erikoissairaanhoidon kanssa. Lisäksi terveystenhuollon palvelujen toimiala on aktiivisesti kehittänyt mielenterveyspalveluja perustamalla kuluvana vuonna kolme matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdeasemaa. Matalan kynnyksen mielenterveysaseman palvelut tarjoavat tukeaan myös aikuisille neurokirjon omaaville henkilöille tarpeen mukaan.

Toimialan henkilöstön osaamista neurokirjon moninaisuuteen, yksilöllisyyteen ja toimintakyvyn vaihteluun liittyen on vahvistettu myös koulutusten avulla. Teemoina ovat olleet mm. autismi ja ADHD. Osa koulutuksista on järjestetty HUSin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden yhteistyönä. Neurokirjoon liittyvien koulutusten järjestäminen on jatkossakin tärkeä osa ammattilaisten osaamisen kehittämistä.

Vammaisten palvelujen palvelualue

Vammaispalvelut vastaavat hyvinvointialueella palveluista, joiden tavoitteena on turvata vammaisten henkilöiden oikeus tarvitsemiinsa yksilöllisiin palveluihin ja tukeen. Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) astui voimaan 1.1.2025 ja sitä sovelletaan siirtymäsäännösten mukaisesti vaihteittain kolmen vuoden aikana. Vammaispalvelulain keskeisiä uudistuksia ovat mm. erityinen osallisuuden tuki, joka turvaa vammaiselle henkilölle vähimmäismäärän yksilöllistä tukea kuukausittain (10 tuntia vuonna 2025, 20 tuntia 2026 ja vähintään 30 tuntia vuodesta 2027 alkaen, ellei asiakas itse hae pienempää määrää). Tämä koskee myös neurokirjon henkilöitä, joilla tuen tarpeet ovat moninaisia ja voivat liittyä esimerkiksi arjen hallintaan, kommunikointiin, opiskeluun tai työelämässä toimimiseen.

Vammaispalveluissa palvelutarpeiden arviointi tehdään yksilöllisesti ja yhteistyössä asiakkaan sekä hänen läheistensä kanssa. Neurokirjoisten henkilöiden kohdalla kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että arviointi ja asiointi toteutetaan selkeästi, rauhallisesti ja joustavasti, jotta asiakkaan on helpompi tuoda esiin tarpeensa ja päästä oikea-aikaisesti tuen piiriin.

Vammaispalveluiden näkökulmasta on tärkeää, että hyvinvointialueelle rakennetaan selkeät, toimivat ja riittävästi resursoitunut palvelu-, hoito- ja kuntoutuspolut neurokirjon lapsille, nuorille ja aikuisille. Näiden polkujen kehittäminen tapahtuu toimialojen välisellä yhteistyöllä siten, että ne kytkeytyvät saumattomasti muihin tarvittaviin palveluihin ja huomioivat myös läheisten tarpeet.

Erillisen neurokirjon toimenpideohjelman sijaan tarvittavia esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseen liittyviä tukitoimia on jo sisällytetty hyvinvointialueen osallisuusohjelmaan ja vammaispoliittiseen ohjelmaan, joka on osa

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Henkilöstölle järjestämme säännöllistä koulutusta, jossa painopiste on käytännönläheisissä taidoissa kohdata ja palvella myös neurokirjon asiakkaita. Hyvinvointialueen tavoitteena on, että kaikki asukkaat, myös neurokirjon henkilöt voivat käyttää palveluita sujuvasti ja yhdenvertaisesti.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ja terveydenhuollon palveluiden toimialat sekä vammaisten palvelujen palvelualue katsovat, että tällä hetkellä ei ole tarvetta valmistella erillistä neurokirjon toimenpideohjelmää. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue jatkaa edellä mainittuja kehittämistoimia ja seuraa lainsäädännön mahdollisia muutoksia sekä kansallisia tavoitteita.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Elina Nykyrille ja 15 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

§ 260

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien neuvoloiden lukutaitotyön yhtenäistämistä hyvinvointialueella

VAKEDno-2024-4728

Asian valmistelija: lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessa 28.10.2024 § 72 jätettiin Soile Erikssonin, Susanna Kaijun, Kai-Ari Lundellin ja Laura Tulikorven valtuustoaloite "Neuvoloiden lukutaitotyön yhtenäistäminen hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 45 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Suomalaisten lasten ja nuorten lukutaito on viimeisimpien Pisa-tutkimusten mukaan heikentynyt entisestään. Heikompien lukijoiden määrä on kasvanut ja nyt huolestuttavasti myös erinomaisten joukko on pienentynyt voimakkaasti. Vantaalla lukutaito on heikompaa kuin saman lukuseulan tehneissä vertailukunnissa ja lukutaito on laskusuunnassa aiempiin vuosiin verrattuna molemmissa lukuseulan tehneissä ikäluokissa.

Lukutaidon ja lukuinnon kehittymisen kannalta merkityksellistä on yhdessä lukeminen jo varhaislapsuudesta lähtien. Lukeminen kehittää mielikuvista ja empatiakykyä, jotka puolestaan ovat tärkeitä taitoja kaikessa vuorovaikutuksessa ja sosiaalisissa suhteissa. Sujuva lukutaito on avain kaikkeen oppimiseen.

Neuvolapalvelut tavoittavat lähes kaikki perheet, joissa on alle kouluikäisiä lapsia. Niinpä niillä on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää tietoisuutta lapsen hyvinvointia ja kehitystä tukevista tekijöistä kuten yhdessä lukemisen merkityksestä.

Vantaan ja Keravan neuvoloissa tehdään lukutaidon kehittämiseen tähtäävää työtä esimerkiksi esitteiden ja lukemisesta puhumisen avulla. Lisäksi käynnissä on Vantaan kirjastojen kanssa Lukustartti-hanke, jossa Korson ja Myyrmäen neuvolat toimivat pilottineuvolino ja Lukukonsepti-hanke yhteistyössä Keravan kirjaston kanssa.

Hankkeiden tuomista uusista toimintamalleista huolimatta konkreettiset toimet neuvolakäynneillä vaihtelevat neuvolasta ja jopa työntekijästä riippuen. Koko hyvinvointialueelle tarvitaan yhteneväiset toimintamallit, joilla jokainen perhe ohjataan lukemisen äärelle ja kirjastopalvelujen pariin. Esimerkiksi Keski-Suomen hyvinvointialueella käytössä oleva Lukuresepti-konsepti tai vastaava olisi systemaattinen tapaa hoitaa ohjaustyötä neuvolassa. Siinä määräaikaikäynnillä jokaiselle lapselle määrätään neljän kirjan lääkeannos, joka tulee nauttia yhdessä vanhemman kanssa. Lääkkeen voi noutaa kirjastosta reseptiä vastaan. Kunkin ikävuoden reseptiin on valittu kehitysvaiheeseen sopivat kirjat.

Lukuresepti-malli on helppo ja edullinen toteuttaa. Se edellyttää hyvinvointialueen ja kaupunkien yhteistyötä suunnitteluvaiheessa. Toiminnan käynnistyessä vaikutus neuvolan terveydenhoitajien työnkuvaan on lähes olematon, mutta vaikutus perheiden toimintatapoihin voi olla suuri.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella lukutaitotyötä voitaisiin vahvistaa neuvoloiden yhtenäisellä toimintamallilla. Malli voisi olla Lukureseptin kaltainen tai hankkeiden kautta saatujen kokemusten perusteella laadittava. Olennaisinta on se, että ohjaus kirjastopalvelujen pariin ja lukemisesta käytävä keskustelu toteutuisivat jokaisen lapsen jokaisella määräaikaistarkastuksella.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella yhtenäistetään lukutaitotyötä kaikkiin alueen neuvoloihin siten, että määräaikaistarkastusten yhteydessä kaikki 1-6-vuotiaat perheineen ohjataan jokaisessa neuvolassa samalla mallilla kirjastopalvelujen pariin."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 26.11.2024 § 251 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 28.4.2025 mennessä. Aluehallitus käsitteli vastausta valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 13.5.2025 § 125. Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi ja antaa asiassa seuraavan valmisteluohjeen: Valmistelussa huomioidaan hyvinvointialueen sisällä yhtenäiset toimintatavat ja se, että jokainen ikävuosi tulisi systemaattisesti huomioitua. Aluehallitus käsitteli vastausta valtuustoaloitteeseen uudestaan kokouksessaan 19.8.2025 § 209. Aluehallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Neuvola on keskeinen osa suomalaista ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa. Sen tehtävänä on tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, vanhemmuutta ja perheen hyvinvointia raskauden alusta lapsen kouluikään saakka. Neuvola toimii matalan kynnyksen palveluna, jossa yhdistyvät terveydenhuollon asiantuntemus, varhainen tuki ja moniammatillinen yhteistyö. Äitiys- ja lastenneuvolapalvelujen tavoitteena on tukea lapsen ja perheen hyvinvointia sekä kaventaa perheiden välisiä terveys- ja hyvinvointieroja

Lastenneuvolassa seurataan lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä. Vanhemmat saavat neuvolasta tukea vanhemmuuteen, lapsilähtöiseen ja turvalliseen kasvatukseen, lapsen hyvään huolenpitoon ja parisuhteen hoitamiseen. Olennainen osa tarkastusten sisällöstä muodostuu perheen tarpeiden ja lapsen kehitysvaiheen mukaisesta terveysneuvonnasta sekä turvallisuuden edistämisestä.

Neuvolapalvelujen sisältö perustuu kansallisiin suosituksiin ja lainsäädäntöön. Neuvolakäynneillä painotetaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen lisäksi myös mm. varhaisen kielenkehityksen ja lukemisen tärkeyttä. Käynneillä perheitä ohjataan aktiivisesti lukemisen pariin ja tuodaan esiin, miten keskeistä on tukea lapsen kielellistä kehitystä jo varhaisessa vaiheessa. Lisäksi neuvolassa jaetaan kaikille lukemista edistäviä materiaaleja, kuten Lukulahja lapselle -kirjakassia ja muuta materiaalia.

Neurolatoimintaa säätelevän asetuksen mukaan neuvolassa järjestetään alle kouluikäisille vähintään 15 terveystarkastusta, joista viisi on terveydenhoitajan ja lääkärin yhteistarkastuksia. Neuvolakäyntien sisältö on kansallisesti strukturoitu ja jokaiselle käyntikerralle on tarkka ohjelma (Neuko / Terveysportti). Ohjelman mukaan lukemisesta ja sen merkityksestä mm. kielen kehitykselle keskustellaan seuraavilla käyntikerroilla:

- Vuoden ikäisen lapsen määräaikainen terveystarkastus: Keskustelu; Puheen kehityksen tukeminen, lapselle lukeminen
- Kahden vuoden ikäisen lapsen määräaikainen terveystarkastus: Keskustelu; Puheen kehityksen tukeminen, lapselle lukeminen
- Kolmen vuoden ikäisen lapsen määräaikainen terveystarkastus: Keskustelu; Puheen kehityksen tukeminen, lukeminen

- Neljän vuoden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus: Lapsen neurologinen kehitys, Lene, tarvittaessa LUKIVA (lukivalmiuksien arviointimenetelmä). Keskustelu; Puheen kehityksen tukeminen, lapselle lukeminen, mediataidot
- Viiden vuoden ikäisen lapsen määrääikainen terveystarkastus: Kielellinen kehitys (Lumiukko- ja/tai LUKIVA-testi). Keskustelu; puheen kehityksen tukeminen, lapselle lukeminen
- Kuuden vuoden ikäisen lapsen määrääikainen terveystarkastus: Kielellisen kehityksen eteneminen (tarvittaessa Lumiukko- testi), Neurologinen kehitys; Lukivalmiudet ja Lapselle lukeminen

Neuvolapalvelut tekevät tiivistä ja monipuolista yhteistyötä lukutaidon tukeen liittyen kaupunkien varhaiskasvatus- ja kirjastopalvelujen kanssa.

Varhaiskasvatuksen yhtenä keskeisimpänä tavoitteena on tukea lapsen kielen ja puheen kehittymistä yhdessä lasten vanhempien kanssa. Varhaiskasvatuksella onkin merkittävä rooli lasten lukutaidon ja lukemisen innostuksen vahvistamisessa. Päivittäiset kohtaamiset myös perheiden kanssa mahdollistavat tiiviin vuorovaikutuksen, ja mahdollistavat ammattilaisen pedagogisen ohjauksen lukemisen edistämiseksi. Neuvoloiden määrääikaistarkastusten yhteydessä annettava tuki ja ohjaus sekä keskustelu kielen kehityksen merkityksestä tukee ja täydentää osaltaan varhaiskasvatuksesta tarjottavaa kielellisen kehityksen tuen kokonaisuutta.

Neuvolapalvelut ovat myös kirjastojen yhteistyökumppani lukemista edistävässä työssä. Vantaan ja Keravan kaupungeilla on kehitetty omia lukemista tukevia toimintamalleja ja aktiivista yhteistyötä jatketaan myös hankkeiden päätyttyä: Vantaalla neuvolan ja kirjaston yhteistyö on osa Lukustartti-hankkeen mallia ja Keravalla toteutetaan neuvolayhteistyötä kaupungin lukutaito –konseptin mallilla. Yhteisten toimenpiteiden tavoitteena on tuoda kirjastopalvelut lähemmäs lapsiperheitä ja edistää perheiden lukuharrastusta. Konkreettisenä esimerkkinä syksyllä 2025 käynnistyneestä yhteistyömuodosta on käytöstä poistettujen kirjaston kirjojen jakaminen systemaattisesti kaikkiin alueemme neuvoloihin, sekä odotustiloihin että neuvolan vastaanottohuoneisiin. Asiakasperheitä kannustetaan lapsen ikätasoon ja oman äidinkieleen kohdennettujen kirjojen ja kirjastopalvelujen pariin osana neuvolakäyntiä. Neuvolan ja Vantaan kirjaston yhteistyö jatkuu ja suunnitelmassa on vuosittaiset kirjaston henkilökunnan ja neuvolan terveydenhoitajien tapaamiset, joiden tarkoituksena on mm. tiedottaa kirjaston ajankohtaisista asioista ja edistää lapsiperheiden lukemista ja kirjastoon ohjautuvuutta

Perheiden tilanteet ja tarpeet ovat hyvin vaihtelevia ja usein perheet tulevat tarkastuskäynnille monien kysymysten ja huolien kanssa. Neuvolakäyntien sisältö suunnitellaan aina asiakaslähtöisesti. Neuvolan ammattilaiset ottavat huomioon suunnitellun tarkastuksen sisällön lisäksi lapsen ja perheen yksilölliset tilanteet ja ajankohtaiset tarpeet. Tällöin käynnillä voi priorisoida psykososiaalisen ohjauksen tarve esimerkiksi lapsen itkuisuuteen tai parisuhteen haasteisiin. Jos lapsella ilmenee kielenkehityksen haasteita, neuvolakäynnillä keskitytään silloin erityisesti näiden haasteiden arviointiin ja tukemiseen.

Neuvolapalveluissa tunnistetaan varhaislapsuuden merkitys lapsen kielelliselle kehitykselle. Lukemisen rooli ja siihen liittyvät keskustelut sisällytetään jokaisen lapsen tarkastuskäyntiin, ja perheitä ohjataan kirjastopalveluiden käyttöön. Yhteistyötä tehdään suunnitelmallisesti kirjastojen ja varhaiskasvatuksen kanssa.

Hyvinvointialueen neuvoloissa noudatetaan tarkastusohjelman mukaisesti yhtenäisiä käytäntöjä lasten kielellisen tuen ja lukutaidon edistämisessä, huomioiden alueelliset ja asiakkaiden yksilölliset tarpeet. Tällä hetkellä toimialalla ei katsota tarpeelliseksi kehittää uutta toimintamallia lukemishjaukseen, mutta lukemisesta ja lukemiskulttuurista keskustellaan säännöllisesti kaikilla tarkastuskäynneillä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Soile Erikssonille, Susanna Kaijulle, Kai-Ari Lundellille, Laura Tulikorvelle ja 41 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 261

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat viranhaltijapäätökset:

Aikuissosiaalityön palvelujen palvelualuejohtaja

Hankintapäätös:

§ 23 Päätös hankintaa VAKEDno-2024-2653, Simonpirtin tehostettu palveluasuminen päihdekuntoutujille koskevan sopimuksen irtisanomisesta, 19.09.2025

§ 26 Suorahankinta jälkihuollon pitkäaikaisesta yhteisöllisestä asumisesta, 02.10.2025
Yleinen päätös:

§ 24 Kädentaitopaja Käenkukan (Husbackankuja 1, 01610 Vantaa) ja Kädentaitopaja Kapussin (Väinö Tannerin tie 3, 01510 Vantaa) tilapäinen sulkeminen 28.11.2025, 19.09.2025

Hyvinvointialuejohtaja

§ 57 Linjaus koskien luottamushenkilöiden koulutusta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella, 22.09.2025

Konsernipalvelujen toimialajohtaja

§ 52 Avoin valtakirja tietohallinnon hankinta-asioissa edustamiseen, 30.09.2025

Laadunvalvonnan päällikkö

§ 51 Kotihoidon palvelusetelituottajahakemuksen hylkääminen/Finadia Hoiva Oy, 01.10.2025

§ 52 Omaishoitajan vapaapäivä kotiin palvelusetelituottajaksi hyväksyminen / Senioripalvelu Iloilme (Terminaalipalvelu Terex Oy), 02.10.2025

Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö

§ 84 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita tohveleita, 30.09.2025

Lasten, nuorten ja perheiden toimialajohtaja

Hankintapäätös:

§ 21 Optiopäätös Sosiaalihuollon ja lastensuojelun tukipalvelujen hankinta, 24.09.2025

§ 22 Optiopäätös Sosiaalihuollon ja lastensuojelun tukipalvelujen hankinta, 25.09.2025

Yleinen päätös:

§ 23 Hankeyhteistyön aiesopimus: aiesopimuksen hyväksyminen Pelastakaa Lapset ry:n hankkeessa: Juuret - Tukea vanhemmuuteen ja lasten hyvinvointiin uudessa maassa., 26.09.2025

Pelastusjohtaja

Hankintapäätös:

§ 23 Päätös hankintamenettelyn keskeyttämisestä, 02.10.2025

Apulaispelastusjohtaja

§ 14 Käytetty kuorma-auton hankinta, 22.09.2025

Perheiden erityispalvelujen palvelualuejohtaja

§ 42 VAKEDno-2025-4306 Lastensuojelun ympärivuorokautisten palveluiden hankinta, Perhekoti Pilvilinna Oy, Kivistön Helmi / Lapsen sijoitus suorahankintana 19.9.2025 alkaen, 30.09.2025

Talousjohtaja

Yleinen päätös:

§ 37 Korkosijoitukset/Yritystodistuksen osto 19.9.2025, 23.09.2025

§ 38 Hyvinvointialueen palvelu- ja käteiskassan käyttöoikeuksien myöntäminen, 23.09.2025

Tietohallintojohtaja

Hankintapäätös:

§ 48 Päätös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tietoturva- ja valvontapalvelun laajentamisesta haavoittuvuuksien tunnistus ja -hallintapalveluihin, 23.09.2025

§ 49 Päätös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen Perheoikeudellisten palveluiden lastenvalvojien asiakastietojärjestelmän hankinnasta, 23.09.2025

§ 53 Numera palvelut Oy palkkapalveluiden EXIT-projektin hankinta, 30.09.2025

§ 54 Hankintapäätös potilastiedon tekoälyavusteisen kirjaamisen pilotointi, 01.10.2025

Vanhuspalvelujen toimialajohtaja

§ 14 Vammaisten työ- ja päivätoiminnan kuljetusten hankinta, 26.09.2025

Yleinen päätös:

§ 13 Kumppanuussopimuksen hyväksyminen, GERHO-hanke ja Vanhusten palvelujen toimiala, 23.09.2025

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut viranhaltijapäätökset tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

§ 262**Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat**

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat:

- Nationalspråksnämnden, kokous 16.9.2025
- Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta, kokous 24.9.2025

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut pöytäkirjat tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

§ 263

Tiedoksi merkittävät

Oheismateriaali

1 Laadun ja omavalvontaohjelman raportointi touko-elokuulta 2025.pdf

1. Laadun ja omavalvontaohjelman raportointi 5-8/2025
2. Vaikuttamistoimielinten aloitusseminaari on pidetty 30.9.2025. Varsinaiset ensimmäiset kokoukset pidetään 8.-15.10.2025.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.